

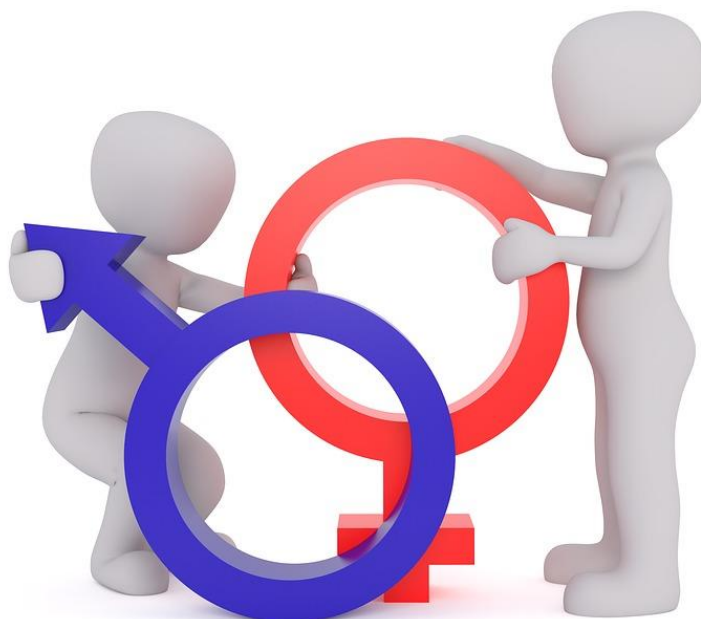

AALBORG UNIVERSITET

ØREMÆRKET BARSEL, HVAD ER PROBLEMET EGENTLIG?

En analyse af politikernes italesættelse og behandling af lovforslag L104
Øremærket barsel, og heraf effekten for den sociale forståelse af køn og
ligestilling

Af:
Nanna Halkjær
20154880
Aalborg Universitet

Kandidat speciale: juni 2022
Vejleder: Marlene Spanger
Kandidatuddannelsen i Samfundsfag Aalborg Universitet

Antal Anslag: 169.995 – Antal normalsider: 71 sider.

Abstract:

This thesis is particularly inspired by political scientist Carol Bacchi and her ‘What’s the problem represented to be?’ methodological and theoretical approach. This approach has been used in preparation to examine the directive from the European Union.; DIRECTIVE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL - on work-life balance for parents and carers and repealing Council Directive 2010/18/EU

This directive revolves around the implementation of 9 weeks ear-marked paternity leave, also referred to as ‘ear-marked parental leave’. The directives are a minimum directive, which means that member states of the European union, is free to pass and apply the legislation, so that it is more advantageous for the country’s employees. Politicians and the government, there for have an opportunity to change the existing rights and adapt them to the society, so it becomes most beneficial for the society. The thesis therefore found it interesting to examine the EU directive in a Danish political context, and the preparatory work with the implementation and development of introducing the bill, L104 proposal concerning the changing of the maternity law.

By examining ear-marked paternity leave in a danish political perspective, it was possible to examine how the politicians regard equality between women and men. Additionally regarded the thesis, that a change in such a central law as the maternity law is in a society, would reflect clear political formulated messages, that the citizen could relate to. This is because it provides insight into how society both practical and ideological, reflect the views of the government opinion on gender, gender roles and equality and constitutes them.

To examine L104 the thesis has chosen to take a poststructuralistic approach. This has given the thesis the opportunity to ask challenging questions to the role policy development plays, and to insist that the reality we live in, is open for modification. This gave the opportunity to view legislation as contributor to shaping and affecting what we do and how we live our life.

By applying a poststructuralistic approach to the thesis, it gave the opportunity to involve poststructuralistic approach on how to view the body and gender. Therefor it was possible to involve Dorthe Gert Simonsen and Dorte Marie Søndergaard, two danish scientists, who made it possible to view gender, in this thesis, as a construction that gains meaning through social interactions that exists in the given culture. The articulation is especially relevant in the analysis, because the thesis makes a critical discursive analysis by a critical discursive analysis, by involving

terms and methodological approaches from Carol Bacchi's 'What's the problem represented to be?'. In addition, Bacchi's theoretical assumptions are also taken into account, through perspectives to power including governmentality and subjectification, which provides terms and perspectives on, how the governments problem representation can create effects and govern the population in direction to achieve equality in the society.

The thesis found that the government and the politician's articulation, is characterized by an attempt to change a historical cultural perception of maternity leave, which long has been accepted as something belonging to the mother. The politicians therefore wish to change the problematics that seems to exist on behalf of the current maternity legislation.

The legislation is there for an attempt to develop the society's awareness and understanding, by listing a line of implicit problematics that the current maternity law produces, and by articulating positive factors that earmarked maternity leave will bring.

Politicians can therefore be considered to construct social structures through legislation, but also conversely to reinforce or reflect already existing. The thesis therefor regards that the State's articulation and reading of the maternity problematics, can be regarded as creating problems, rather than solving problems. This means that women and men are constructed according to the conditions of existence that articulation produces.

Indholdsfortegnelse

1. INDLEDNING:	1
1.1 PROBLEMFELT:	2
1.2 TIDLIGERE FORSKNING SOM GRUNDLAG FOR MIT VALG AF FOKUS:	4
1.3 PROBLEMFORMULERING:	6
1.3.1 AFGRÆNSNING:	7
1.3.2 BEGREBSAFKLARING:	8
1.3.4 DEN DANSKE BARSELSLOVGIVNING:	8
2. TEORETISK RAMME:	11
2.1 VIDENSKABSTEORETISKE PERSPEKTIV: POSTSTRUKTURALISME	12
2.1.2 POSTSTRUKTURALISTISKE PERSPEKTIVER I SPECIALET:	13
2.2 DISKURSANALYSE:	14
2.3 KØNNET I ET POSTSTRUKTURALISTISK PERSPEKTIV:	16
2.3.1 DORTHE GERT SIMONSEN:	16
2.3.2 DORTE MARIE SØNDERGAARD:	17
2.3.3. DET SOCIALE KØN:	18
2.4. WHAT'S THE PROBLEM REPRESENTED TO BE? – CAROL BACCHI	19
2.5 WPR-TILGANGS TEORETISKE PERSPEKTIV:	20
2.5.1. MAGT:	21
2.5.2. CAROL BACCHIS TRE TEORETISKE ANTAGELSER:	22
3. METODOLOGI:	26
3.1 WPR-TILGANGEN SOM ANALYTISK FREMGANGSMÅDE:	27
3.3 DISKURSTEORETISKE BEGREBER:	30
3.2 REFLEKSIONER OVER METODISKE VALG:	30
3.3 PRÆSTATION OG UDVÆLGELSE AF DOKUMENTER – DOKUMENTANALYSE:	32
3.3.2 BAGGRUNDEN FOR VALGET AF DOKUMENTER:	33
3.3.3 UDVALGTE DOKUMENTER:	34
TABEL 1: DOKUMENTER:	35
3.4 ANALYSESTRATEGI:	36
4. ANALYSE:	38
4.1 FØRSTE ANALYSEDEL:	38
4.1.1 ORLOVSDIREKTIVET:	39
4.1.2 LOVFORSLAGET:	40

4.1.3 HVILKE ANTAGELSER OG PRÆMISSER ER GRUNDLAG FOR DENNE PROBLEMREPRÆSENTATION:	44
4.1.4 ER EN REFORM AF DE DANSKE BARSELSREGLER LØSNINGEN PÅ 'PROBLEMET':	44
4.1.5 ER LIGHED DET MODSATTE AF FORSKELLIGHED:	46
4.1.6 DET BIOLOGISKE ELLER SOCIALE ASPEKT:	48
4.1.7 ER FAR LIGE SÅ GOD SOM MOR:	49
4.1.8 BEDRE MULIGHEDER:	50
4.1.9 OPSAMLING:	51
<u>4.2 ANDEN ANALYSEDEL:</u>	<u>53</u>
4.2.1 ØKONOMISKE FAKTORER:	54
4.2.2 HVOR FINDES LØSNINGERNE OG STRATEGIEN FOR AT LØSE 'PROBLEMET':	57
4.2.3 HVILKE EFFEKTER PRODUCERER REPRÆSENTATIONEN AF DEN NUVÆRENDE BARSELSLOV:	58
4.2.4 DEN 'NORMALE' FAMILIEKONSTRUKTION:	58
4.2.5 STATENS ROLLE:	61
4.2.6 OPSUMMERING:	62
<u>4.3 DISKUSSION:</u>	<u>64</u>
4.3.1 ER POLITIKKERNE MED TIL AT KONSTITUERE KØNNET:	65
4.3.2 FØRSØGER REGERINGEN AT STYRE BEFOLKNINGEN I BESTEMTE RETNINGER:	67
4.3.3 VIL 9 UGER GØRE EN FORSKEL:	68
<u>5.0 KONKLUSION:</u>	<u>70</u>
<u>LITTERATURLISTE:</u>	<u>72</u>
BILAG:	75

1. Indledning:

Ligestilling af kvinder og mænd er et højt prioriteret område i Den Europæiske union, og EU har udviklet en række direktiver, som skal være med til at fremme kønsligestilling. Dette skal både ske ved at sikre mennesker mod diskrimination, men også ved at sikre lige muligheder mellem kønnene. Ligestillingspolitikken har udviklet sig igennem årene, fra kun at omhandle en enkelt traktatartikel, til at omhandle omfattende juridiske og politiske rammer omkring forskelsbehandling. Dette indgår blandt andet i EU's Charter om grundlæggende rettigheder, EU-traktater og en række ligestillingsdirektiver (Menneskerettigheder, 2022). For at overvinde den ulighed mellem kønnene der synes at eksisterer, vedtog Europa-Parlamentet d. 20. juni 2019, et direktiv der omhandlede *'balancen mellem arbejdsliv og privatliv for forældre og omsorgspersoner, og om ophævelsen af Rådets direktiv 2010/18/EU* (Europa-parlamentets og Rådets direktiv (EU), 2019). Baggrunden for vedtagelsen af direktivet var, at arbejdstagere skulle have mulighed for at opnå bedre balance mellem fordelingen af omsorgsforpligtelse i hjemmet. Kvinder skulle ikke længere nødvendigvis være den primære omsorgsperson i familien, mens fædre skulle gives et større incitament til at tage del i denne rolle (Boesen, 2019). For at ændre de problematikker der synes at eksistere, vedtog EU et direktiv, at EU's medlemslande skulle indføre to måneders øremærket barsel til far.

Det var dog ikke alle EU-medlemslande der skulle indføre EU-direktivet, da flere medlemslande opfyldte dette krav. Danmark skulle derimod indføre det, da den nuværende barselslov ikke opfyldte kravene. Generelt ses det, at danske fædre er blandt de mænd i de nordiske lande som tager mindst orlov. Tal fra Danmarks statistik viser, at i 2020 holdt danske fædre i gennemsnit 31.9 dages barsel. De sidste fire år har far taget lidt mere barsel, men der er stadig langt til de to måneder som det nye EU-direktiv har indgået en aftale om (Hohnen, 2020). Reglerne er endnu ikke trådt i kræft, men regeringen vedtog den 26. oktober 2021, en aftale om at indføre øremærket barsel, der skal gøre det muligt for både mødre og fædre at dele barslen ligeligt - L104 om Øremærket barsel. De nye regler om barsles- og forældreorlovsrettigheder har taget afsæt i et ligestillingsperspektiv, der fokuserer på at forbedre kvinders adgang til, og forhold på, arbejdsmarkedet. Dette bliver anskuet som et vigtigt skridt på vej mod et samfund med mere kønsmæssig ligestilling, hvor kvinder og mænd har samme værdi på arbejdsmarkedet. Dertil kom også en interesse i at styrke mænds rolle og indflydelse som fædre og aktivt deltagende i familielivet (Beck, 2012, s. 1).

Ligestilling er et omdiskuteret emne, ikke kun hos befolkningen og på de sociale medier, men også blandt politikkerne. Øremærket barsel er ikke et nyt område der kom til med EU-direktivet. Øremærkning af barsel har altid været et yderst kontroversielt ligestillingsinstrument, særligt i Danmark, og særligt når det omhandler køn. Der forekommer at være et paradoks, for samtidig med at så mange i Danmark tilsyneladende går ind for princippet om ligestilling mellem kvinder og mænd (Dahlerup & Borchorst, 2020, s. 7), så er mange imod den nye orlovsmode.

Den politiske fremstilling af øremærket barsel, kan anskues fra flere vinkler, den kan både anskues som løsning på et problem og en årsag til problemer. Ved at anskue lovforslaget om øremærket barsel forskelligt, vil 'problemet' blive problematiseret og repræsenteret på forskellige måder. Policyer anses ofte som et værktøj, der er skabt for at løse allerede eksisterende sociale problemer. Nogle vil endda hævde at de snarere giver mening og form til de problemer de adresserer (Bacchi & Eveline, 2012).

1.1 Problemfelt:

Generelt kan der argumenteres for at barsel er et politisk tema, som skaber stort engagement, fordi den nye lov bryder med de traditionelle kønnede forståelser af hjemmets og samfundets opdeling, der opdeler kønsroller efter produktion og reproduktion. Retorikken i måden vi taler om øremærket barsel på, har altså skabt et syn på lovgivningen hvor politikkerne og EU rykker ved samfundets normer (Berlingske, 2021), da barsel historisk er blevet anskuet som en kvinderettighed, som mænd senere har fået adgang til. Ændringer i en lov som barselslovgivningen, vil berøre næsten alle dele af samfundet, og debatten synes at ophede så snart snakken falder på statens indblanding i hjemmets rollefordeling, selvom det er et forsøg på at sikre resultatlighed mellem kønnene. Dette kan delvist relateres til, den begrænsede styringsvilje som præger Danmark ift. køn og ligestilling (Borchorst & Dahlerup, 2003, s. 195).

Denne reaktive tilgang til øremærket barsel findes interessant, og den inddrager mange perspektiver. Lovgivning er en tydelig form for politiske formulerede budskaber borgere kan forholde sig til, og en ændring i en så central lovgivning som barselsloven, giver en god indsigt i hvordan samfundet forholder sig til familiestiftelse, både praktisk, men også ideologisk, da det afspejler lovbestemmerens syn på køn, kønsroller og ligestilling, da de skildres i disse love.

Øremærket barsel til fædre har været et element i barselsdebatten de sidste mange år. Selvom kvindernes rolle har ændret sig markant, har barsel til fædre ikke fuldt med denne udvikling, hvilket menes at kunne spores i barselslovgivningens historie (Borchorst, 2004).

Siden vedtagelsen af den første barselslov i 1901, har barselsloven været præget af forskellige problemstillinger. Dette kan blandt andet anskues i Anette Borchorst rapport *'Politiske forhandlinger om barselslov 1901-2002, i et historisk perspektiv'* fra 2004. Denne rapport viser, at de tidlige debatter var præget af holdningen til kvindernes rolle på arbejdsmarkedet. I 1900-tallet blev kvinden anskuet som den generelle småbørnsomsorgsgiver og kunne derfor ikke arbejde, hvorimod i 1930'erne omhandlede debatten i højere grad hvordan det var muligt at hæmme gifte kvinders adgang til selvforsørgelse, og i stedet belønne fødsler. I 1960'erne og fremefter kom der fokus på flere ligestillingsmæssige aspekter i lovgivningen (Ibid.). I 2002 blev den nuværende barselslov *Lov nr. 141 om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse og barselslov* indført, hvor barselsperioden blev udvidet til 52 uger. Problemstillingen på det tidspunkt omhandlede de ligestillingsmæssige konsekvenser ved at øge antallet af uger, uden at tildele noget til far (ibid.) Øremærket barsel til far har derfor fyldt debatten de sidste mange år. På trods af, at kvindernes rolle på arbejdsmarkedet og i hjemmet har ændret sig markant de sidste 100 år, er det først nu der sker en udvikling i mandens rolle.

Borchorst magtudredningsrapport har været med til at vække min interesse for den måde barselspolitikken har været ført på, og har givet et indblik i, hvordan måden vi har anskuet og snakket om kvinden på har haft en betydning. Den fokuserer på de politiske aspekter i lovgivningens udformning, og de mere generelle diskursive kampe om kvindens rolle i samfundet. Den nye barselsdebat viser antræk til at fokusere mere på ligestilling og synet på køn, og det vil derfor være interessant at undersøge emnet ud fra disse punkter. Den politiske barselsdebat agerer mellem de biologiske og de sociale aspekter hvor der både skal tages hensyn til, at graviditet er et biologisk determineret vilkår for kvinder, hvorimod alle omkring liggende aspekter, såsom barsel, arbejdsfordeling i hjemmet, kvindens rolle på arbejdsmarkedet m.v. er relative forhold som er baseret på sociale, kulturelle og politiske omstændigheder (Ibid. s. 10). Køn er derfor et vigtigt og relevant perspektiv i debatten om øremærket barsel.

Som tidligere nævnt anskues politikker og politiske dokumenter at adresse allerede eksisterende problemer. For at opnå et mere kritisk syn på øremærket barsel, vælger dette speciale at anvende Carol Bacchis analytiske værktøj til politik analyse. Bacchi spørger, hvad 'problemet' repræsenteres

at være - også kaldet WPR-tilgangen. Specialet anvender WPR-tilgangen på det forbedrende arbejde og regeringens behandling af lovforslag og selve lovforslaget om øremærket barsel, L104. Ved at anvende WPR tilgangen, bliver det muligt at anskue hvordan loven om øremærket barsel producerer effekter og herunder undersøge hvordan problemer er konstrueret (Bacchi & Goodwin, 2016). Ved at anskue øremærket barsel ud fra WPR-tilgangen, giver det mulighed for at undersøge loven mere nuanceret, men henblik på at undersøge hvad der anskues som problemet, og hvilke effekter dette kan medføre, for den sociale forståelse af køn og ligestilling. Specialet finder derfor italesættelsen særlig interessant, da jeg har bemærket at øremærket barsel særligt italesættes i forbindelse med ligestilling og køn, og derfor også tales om og defineres ud fra dette. Det findes derfor særlig interessant at undersøge hvor denne tale kommer fra, og hvilken effekt denne tale har.

1.2 Tidligere forskning som grundlag for mit valg af fokus:

Kønsforskning er et relativt nyt felt. Det har bevæget sig fra, at i løbet af 1980erne at være en tilgang til at forstå kvindeundertrykkelse, til at fokusere bredere på køn og forskelle. Siden 1990erne har det poststrukturalistiske paradigme slået igennem, og kritiseret den universelle forståelse af køn, og i stedet bevæget sig imod en forståelse af køn som relationelt, flydende og differentieret, frem for noget fast og givet (Christensen, 2001, s. 380) (Fiig, 2019, s. 7). I nyere tilfælde vil vendingen 'doing gender' optræde, som udtrykker en socialkonstruktivistisk opfattelse af køn, som noget vi gør, frem for noget vi er (Ibid.) (West & Zimmerman, 1987) I hverdagens interaktioner bruges den binære kønsforståelse ofte, da den refererer til en samfundsmæssig ide om, at der kun findes to slags kroppe, pigekroppen som den feminine, og drenekroppen som den maskuline. Ved at anskue kønnet i nyere forskning igennem en poststrukturalistisk forståelse, giver det mulighed for at accentuere og undersøge kønnet som mere flydende og udefineret (Fiig, 2019, s. 8). Det er interessant hvordan et emne som barsel, der er så historisk, socialt og politisk fastlagt diskursivt, kan anskues igennem en poststrukturalistisk vinkel.

Kønsforskning kan indeholde flere teoretiske og analytiske tilgange, og indenfor dansk kønsforskning anvendes diskursanalysen i stigende grad. Der findes ikke mange diskursanalytiske analyser af den generelle ligestillingspolitik. Ligestilling er et stort emne med mange underemner som har mange relevante studier, men et rent diskursteoretisk perspektiv er svært at finde. Dog er det muligt at finde flere som inddrager et kort diskursteoretisk perspektiv. Her kan blandt andet nævnes Lotte Bloksgaards 2009 som undersøger køn og arbejdsliv. Et andet studie der undersøger

ligestilling mellem mænd og kvinder på arbejdspladsen er Ann-Dorte Christensen og Anette Borchorst (2003), hvor de undersøger debatten om kønskvotering i et, blandt andet, diskursanalytisk perspektiv. Derudover har Betinna Wolfgang Rennisson i 2012 analyseret diskurser omkring kvinder i ledelsen. Hun anskuer køn igennem en poststrukturalistisk tilgang, hvor køn anses som en social og sproglig konstruktion, som først får mening, via den måde vi taler om det på (Rennisson, 2012, s. Indledning). I 2003 analyserede Ann-Dorte Christensen og Jørgen Elm ligestillingsbegrebet, i henhold til mænds rolle i ligestillingskampen (Christensen & Larsen, 2003). En anden forsker der kan nævnes er, Hanne Malene Dahl som også undersøger kønnet, og benytter kønnet som et analytisk begreb med en teoretisk indfaldsvinkel i et postmoderne diskursanalytisk perspektiv. Hun anskuer køn som noget der produceres og transformeres i konkrete diskurser og videnskabelige fremstillinger.

Der findes derfor mange undersøgelser der undersøger ligestilling, køn og arbejdspladser ud fra forskellige tilgange til en diskursanalyse. Studierne bærer præg af, at givet et bud på forhold, traditioner og udviklingstræk som findes indenfor køn og ligestilling i samfundet. Derudover viser studierne at ligestilling og køn, er to undersøgte og omstridte områder, hvor der eksisterer divergerende holdninger til emnet. Der findes flere måde at anskue køn og ligestilling på, og de videnskabsteoretiske retninger varierer. Diskursanalysen bliver derfor en måde at divergere i området på. Diskursanalyse er generelt populært indenfor kønsforskning, blandt andet fordi det herigennem er muligt at fastholde og forny kønsforskningens oprindelige udgangspunkt som kritisk og normativ forskning (Rennisson, 2012, s. 103). Derudover viste 'Christensen og Borchorst; 2003' analyse, at i et område hvor der eksisterer store konflikter, omkring hvordan mening og betydning skal fastlægges, kan det være fordelagtigt at analysere diskursivt (Christensen & Borchorst, 2003).

I analysen af 'Christensen og Elm; 2003', bliver debatten om mandens rolle i forbindelse med ligestilling taget op. Dette er interessant da meget forskning drejer sig om kvinder eller kønnene i mellem. De sætter kønnet op imod hinanden, og mener ikke de kan forstås uafhængigt af hinanden. Forskellen mellem mænd og kvinder beror her ikke igennem kønsbestemte forhold, men på de sociale positioner køn indtager (Christensen & Larsen, 2003). Dette kan argumenteres for at være vigtigt, men det lægger de biologiske forskelle i baggrunden, som kan have en vigtig betydning - især når emnet er graviditet og fødsel. Tilgangen er relevant og passende i betydning af de historiske fastlagte kønsuligheder der har været omkring hvem der tager barsel. Analysen giver et godt indblik i hvorfor en differentieret ligestillingsforståelse er vigtig at overveje.

Det er vigtigt at nævne at ovenstående analyser, af 'Borchorst og Christensen; 2003', og 'Christensen og Elm; 2003', begge skriver i den politologiske disciplin og det tværvideenskabelige felt af kønsforskning. De skriver sig ind på et politologiskfelt og et tværvideenskabeligt felt af kønsforskning. De anlægger dog et stærkt politologiskfelt, men det kan diskuteres, om det er muligt at diskutere ligestilling uden at anskue det igennem et politisk perspektiv.

Perspektivet om øremærket barsel er der ikke forsket væsentligt i, og især ikke i et diskursanalytisk omfang, men der findes studier og artikler der giver bud på de forhold, traditioner og udviklingstræk barselpolitikken har haft. Der undersøges ikke en betydningsfastsættelse af øremærket barsel og ligestillingsdebatten herunder. Der findes stort set ingen studier af hvad der italesættes som kontroversielt, hvilke aktører der fremsætter hvilke holdninger, hvorfor debatten er så omdiskuteret, hvilke meninger og/eller betydninger der tillægges i debatten og hvordan de italesættes, i den nye lov om øremærket barsel. Formålet med min analyse er derfor at belyse disse ting. Dette vil jeg gøre igennem Carol Bacchis tilgang "Whats the problem represented to be" da denne tilgang fokuserer på konstruktionen af problemet og dets løsninger. Dermed retter spørgsmål sig mod den diskursive praksis, hvorigennem et problem opnår sin betydning. Projektet vil derfor følge denne tilgang til at undersøge hvordan behandlingen af loven om øremærket barsel L104, fremstilles, italesættes og derigennem er med til at konstruere køn og ligestilling. Ovenstående forskning bar også præg af en poststrukturalistisk tilgang, hvilket specialet finder inspiration i.

1.3 Problemformulering:

I lyset af denne forskningsmæssige interesse for at undersøge hvordan debatten om øremærket barsel italesættes og problematiseres, samt at imødekomme det videnshul som synes at eksistere i forskningslitteraturen herom, er ambitionen at udforme en policy,- og diskursanalyse, igennem WPR-tilgangen, for at belyse følgende problemformulering og underspørgsmål:

Hvad repræsenteres som 'problemet' i behandlingen af lovforslaget om øremærket barsel? samt hvilke effekter *kan* denne problemrepræsentation have for den sociale forståelse af køn og ligestilling?

Arbejdsspørgsmål:

- *Hvilke diskurser ligger til grund for problemrepræsentationen?*

- *Hvad italesættes ikke i lovforslaget om øremærket barsel?*
- *Hvordan kan politikernes italesættelsen af øremærket barsel anskues at påvirke befolkningen?*

1.3.1 Afgrænsning:

Dette speciale ønsker at foretage en diskursiv analyse, af behandlingen af lovforslaget om øremærket barsel, ud fra Carol Bacchis, "Whats the problem represented to be" tilgang. Specialet afgrænser sig til kun at fokusere på den policy der blev behandlet og vedtaget mellem d. 26. oktober 2021 og 3. marts 2022, omkring øremærket barsel til kvinder og mænd. Der afgrænses derfor til at undersøge problemrepræsentationen som denne policy afspejler samt effekten og betydning for forståelsen af ligestilling mellem mænd og kvinder.

EU-perspektiv:

Derudover afgrænser specialet sig til ikke at inddrage andre bagvedliggende faktorer i kontekst af EU-direktivet, dette skyldes at direktivet er et minimumsdirektiv. Dette betyder at medlemsstaterne frit kan vedtage eller anvende lovgivningen, så den er mere fordelagtig for landets arbejdsgivere. Det står derfor politikkerne og regeringen frit for, at ændre de eksisterende rettigheder eller en skærpelse af om forældre frit kan fordele de 32 ugers barsels dagpenge mellem sig. Direktivets mål er derfor kun at øremærke 2 måneder til faren, og ikke at bestemme hvordan barselsreglerne skal udformes. Det findes derfor mere interessant at undersøge øremærket barsel i en dansk politisk sammenhæng, og deres arbejde med direktivet og udformning af lovforslaget. Ved at undersøge øremærket barsel i et dansk politisk perspektiv, giver det mulighed for at anskue hvordan politikere anskuer ligestilling mellem kvinder og mænd. Specialet vælger derfor tildeles at afgrænse sig fra et EU-perspektiv.

Ideologiske perspektiver:

Specialet vælger derudover at afgrænse sig fra de ideologiske perspektiver, herunder de forskellige partiers og politikers underliggende ideologier og specifikke holdninger. Dette skyldes at specialet afgrænser sig til kun at undersøge hvordan øremærket barsel italesættes og får sin betydning hos politikerne og i lovforslaget. Specialet har dog fokus på at dette har en betydning for de forskellige politikers udtalelse, men dette findes ikke relevant i undersøgelsen om hvordan øremærket barsel italesættes og effekterne heraf, samt i en undersøgelse af hvor talen kommer fra.

1.3.2 Begrebsafklaring:

Policy:

I specialet anvender jeg betegnelsen policy frem for politik, da der ligger perspektiver fra både før og efter den politiske beslutningsproces. Derudover anskues policy i forlængelse af Carol Bacchis, som anskuer policyer som problemskabende, modsat den gængse tilgang hvor policyer anskues som problemløsende.

Nuværende barselslovgivning og kommende barselslovgivning:

I specialet skelnes der mellem den 'nuværende barselslovgivning' som henviser til den barselslovgivning som har været gældende siden 2002. Den 'kommende barselslovgivning' henviser til lovforslaget vedtaget d. 3. marts 2022, som er gældende fra 2. august 2022, også henvist til som 'Øremærket barsel'.

1.3.4 Den danske barselslovgivning:

Nedstående afsnit har til formål at give et redegørende overblik over de vigtige danske politiske tiltag i forbindelse med barselslovgivningen. Dette skal ikke forstås som en udtømmende gennemgang, men som en indgang til at forstå baggrunden for specialet.

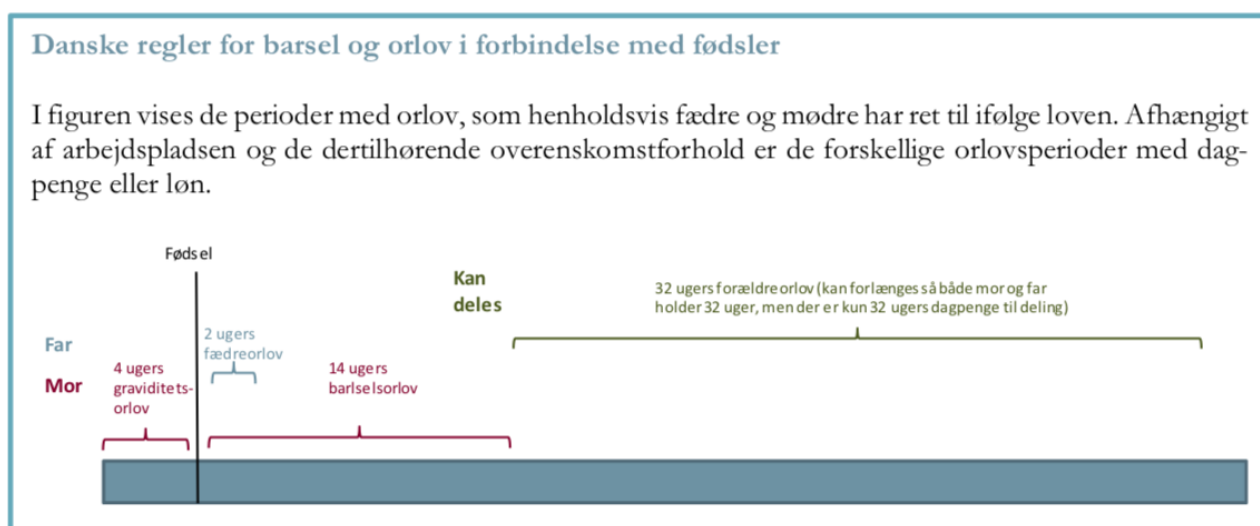
Allerede i 1901 kom barselsloven på banen på det danske arbejdsmarked. Den danske stat indførte barselsorlov i forbindelse med Fabrikksloven i 1901. Her blev det lovpligtigt for alle kvinder i industri- og håndværker virksomheder med mere end fem ansatte at holde barselsorlov i 4 uger efter fødslen. I løbet af de næste 60 år blev ordningen udvidet flere gange til også at gælde flere grupper af kvinder. Ideen med at indføre en barselsorlovslovgivning var i høj grad at beskytte moderens og barnets helbred. Op igennem 1930erne blev det dog også et forsøg på at øge det faldne børnetal. Det er interessant at de første barselslovgivninger ikke havde samme formål som i dag. De var ikke tænkt som en lov, der skulle sikre at kvinder både kunne være arbejdstagere og mødre, men som en lappeløsning ift. de fattige kvinder, der ikke kunne blive hjemme. Derfor blev det ændret så det var en pligt kvinden skulle på barsel (Sørensen, 2012).

I 1960erne kom barselslovgivningen til at omfatte næsten alle kvindelige lønmodtager, og de havde nu ret til 14 ugers orlov med dagpenge som svarede til sygedagpenge. Loven blev også omskrevet fra at være en hjælp til en værdig trængende, til en universel støtte til alle nybagte mødre. Den blev derfor også ændret i 1977 til, at det ikke længere var en pligt at tage barsel, og året efter blev der

oprettet paragraffer der beskyttede kvinder mod at blive fyret fordi de holdt barsel. Allerede i 1960 var formålet med barselslovgivningen, at det skulle være muligt for danske kvinder at have både job og børn. Dette skyldtes at flere kvinder kom ud på arbejdsmarkedet.

I 1984 blev barselslovgivningen udvidet til 24 uger, og for første gang blev faren også en del af den danske barselslovgivning. Fædrene fik ret til 2 ugers barsel umildbart efter fødslen, men det gav også fædre mulighed for at tage 15-24 uger i stedet for moderen. I 2002 blev orlovsretten udvidet til 52 uger, og afspejler den barselslovgivning der er gældende indtil det nye EU-direktiv, træder i kraft i august 2022. Nedenfor vises de danske regler for barsel og orlov som har været gældende siden 2002 og indtil august 2022 (ibid.).

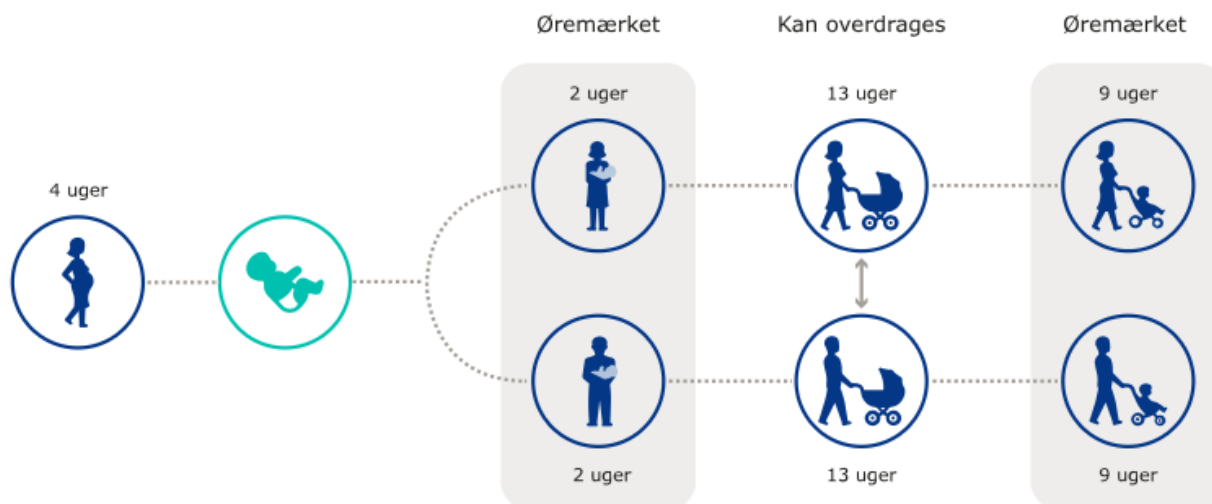
Undersøgelsen er lavet af Oxford Research og Syddansk Universitet og finansieret af Ligestillingsafdelingen i Udenrigsministeriet.

(Niss, 2019, s. 1)

Trods at mændene fik en forbedret status ift. barselsloven, er det dog stadig moderen der tager barselsorloven. Mange forskere har allerede i 1990'erne og 2000'erne peget på at denne skæve fordeling af barselsorloven, er én af årsagerne til at kvinder karrieremæssigt har avanceret mindre og dermed også har en væsentlig lavere pensionsopsparing end mænd. Men dette skabte dog også politiske uoverensstemmelser allerede dengang, hvor venstrefløjen mente at noget af barslen skulle øremærkes til faderen for at bryde den skæve fordeling. Dette mente højrefløjen dog ikke at staten skulle blande sig, men at det var op til den enkelte families prioriteringer (Sørensen, 2012). Vi skal dog helt frem til 2019 hvor EU udformede et EU-direktiv som var gældende for alle medlemslandene. Denne aftale indholdet et krav om at indføre minimum to måneders barsel til hver

forældre som ikke kan overføres til den anden forældre. Nedfor vises den nye aftalte som regeringen har vedtaget, og træder i kraft d. 2. august 2022.

Anm.: De ni øremærkede uger gælder kun for lønmodtagere.

(Beskæftigelsesministeriet, Ny orlovsmode - øremærket orlov, u.d.)

Den nye aftale indebærer at forældre har, præcist som den vi har i dag, ret til to ugers øremærket orlov i forbindelse med fødslen. Hvis forældrene er lønmodtager, vil yderligere 9 uger være øremærket til begge forældre, og kan afholdes indtil barnet fylder 9 år. Disse 9 uger kan ikke overdrages til den anden forældre. Derudover har hver forældre ret til 13 ugers orlov, men disse uger kan overdrages frit mellem forældrene. Det vil sige at hver forældre som udgangspunkt har 24 uger efter fødslen, hvoraf to uger skal afholdes i forbindelse med fødslen (Beskæftigelsesministeriet, u.d.)

2. Teoretisk ramme:

I dette afsnit vil jeg først præsentere specialets videnskabsteoretiske perspektiv, poststrukturalismen, som danner ramme for specialets teoretiske, metodiske og analytiske tilgang. Som tidligere nævnt er specialet inspireret af Carol Bacchi, 'What's the problem represented to be?' Metodiske og teoretiske tilgang. Tilgangen bygger på tre teoretiske antagelser (Propositions) og en diskurs analytisk tilgang. De tre teoretiske antagelser og diskurstilgangen er udarbejdet på baggrund af Foucaults perspektiver om magtbegreber. Jeg vil dog ikke anvende Foucaults begreber direkte, men vælger i stedet at udarbejde analysen ud fra Bacchis teoretiske antagelser. Disse skal fungere som baggrund for specialets metodiske og analytiske tilgang.

Derudover inddrages specialet kønsteoretiske perspektiver fra Dorthe Gert Simonsen og Dorte Marie Søndergaard, som anlægger et poststrukturalistisk perspektiv på, hvordan kønnet repræsenteres og konstitueres igennem diskurser og den givne kulturelle kontekst. Disse skal danne ramme specialets kønsforståelse og udvikling.

2.1 Videnskabsteoretiske perspektiv: Poststrukturalisme

Poststrukturalismen er valgt da specialet har fokus på bagvedliggende strukturer der har haft indvirkning på problematiseringer og problemrepræsentationerne af 'øremærket barsel', samt hvad der ikke nævnes. Specialet undersøger italesættelser og forståelser der er opstået i forbindelse med øremærket barsel, for at belyse hvad der ligger til grund for problemrepræsentationerne. Som tidligere nævnt er især den politiske italesættelse af øremærket barsel, og derunder de problematiseringer og problemrepræsentationerne der opstår herunder, særlig interessant. Da specialet anlægger et poststrukturalistisk perspektiv, stilles der ikke spørgsmålstegn ved det udvalgte empiriske materiales troværdighed. Dette betyder at jeg ikke eksplicit beskæftiger mig med øremærket barsel, men derimod med selve problemrepræsentationerne (Esmark, Laustsen, & Andersen, 2005, s. 288).

Poststrukturalistisk tilgang er stærkt påvirket af Michel Foucault (Bacchi & Goodwin, 2016, s. 4). Selvom Foucault selv tager afstand fra dette, omtales han ofte som fortolker af poststrukturalismen og knyttes særligt til diskursteorien (Esmark, Laustsen, & Andersen, 2005, s. 8). Poststrukturalismen er en videnskabsteoretisk tilgang som kan anskues som et opgør med strukturalismen, i den forstand at poststrukturalismen ikke anerkender muligheden for objektivt at kunne identificere kultur og sprog. Den poststrukturalistiske tilgang anskuer i stedet at der skal søges efter genealogier – den kontekstuelle, sproglige konstruktion af mening, hvilket kan perspektiveres til det diskurser også søger at fremstille. Med fokuset på konstruktion, er poststrukturalismen derfor kædet sammen med konstruktivismen (Ingemann, 2013, s. 133). Ifølge poststrukturalisterne er sandheden aldrig objektiv eller endegyldig, de forsøger i stedet at finde mening i modstridende betydninger. (Wæver, 2012, s. 290-291) Poststrukturalismen adskiller sig fra strukturalismen ved at anskue strukturer for åbne og foranderlige. Dette medvirker at der kan opstå forskellige betydninger af sproget over tid, da sproget ikke er en endelig størrelse, men et udspring af historien (Jacobsen et al. 2015, s. 308).

Ifølge Ole Wæver i hans kapitel "*strukturalisme og poststrukturalisme*" fra 2012 og Dorthe Gert Simonsen i indlægget "*Som et vådt stykke sæbe mellem fedtede fingre*" fra 1996, kan poststrukturalismen anskues som en tænkning der gør op med strukturalismen og dermed anskues som en konstruktion (Simonsen, 1996, s. 8; Wæver, 2012). Dette skyldes, at indenfor

poststrukturalismen sker der en konstant bevægelighed og forskydning i enhver betydningsenhed. Dette er på grund af den uophørlige reference til noget andet, som teksten/tegnet citerer eller sætter sig i opposition til, for at gøre sig forståelig (Simonsen, 1996, s. 31). Simonsen hævder, at diskurser ikke kan adskilles fra virkeligheden eller praksis. Sproget kan ikke ses som en abstraktion, og ideverden for sig selv. Tekst og sprog kan derfor ikke kun isoleres som betydningsenheder, der står i modsætning til sociale kontekster (Ibid. s. 45). Repræsentationer kan kun virke hvis de er materielle – hørlige eller synlige. Sproglig reduktionisme er derfor en umulig position ifølge Simonsen. Diskurser kan derfor anskues at hænge sammen med praksis, materialitet og virkelighed. Det er dog ikke muligt at adskille disse (Ibid. s. 45). Poststrukturalismen skal derfor ifølge Simonsen ikke anskues som en teori eller en systematiseret og afsluttende kæde af lærersætninger, men snarere som en tilgang til kritiske strategier og læsninger (Ibid. s. 31).

For at forstå den videnskabsforståelse der ligger bag strukturalismen, mener Wæver at det er muligt at kigge mod den epistemologiske tradition. Poststrukturalismen vil dog ofte finde modstand mod denne tankegang, da den ikke anerkender en objektiv videnskabelig sfære, hvor fra der kan ses ophøjet på verden. Det er ikke muligt at vurdere noget objektivt ved at holde den op mod virkeligheden direkte, i stedet skal der spørges hvad den muliggør af andre videnskabelige praksisser (Wæver, 2012, s. 295) Begrebet om diskurs forsøger at stille sig imellem begrebet om objekterne og subjekterne. Det er imellem dem virkeligheden tager form som betydning. (Wæver, 2012, s. 296).

Specialets formål er derfor at finde betydningen mellem objekterne og subjekterne, for at kunne finde svar igennem WPR-tilgangen. Specialet har dog for øje, at diskurser ikke kan anskues som isolerede repræsentationer, men skal anskues igennem praksis, materialitet og virkelighed. for at finde mening i den aldrig objektive sandhed.

2.1.2 Poststrukturalistiske perspektiver i specialet:

Specialet anvender Carol Bacchi, og hendes metodiske og teoretiske tilgang, og specialet vælger derfor at drage inspiration fra Bacchis poststrukturalistiske perspektiv, da den tilbyder at kunne stille nye udfordrende spørgsmål om den rolle policy udvikling spiller. I hendes antagelse rettes opmærksomheden mod de heterogene praksisser, der frembringer hierarkiske og uligevægtige styreformer. Ved at lægge vægt på flerhed af praksisser bliver det muligt at insistere på at den realitet vi lever i, er åben for forandring. Det er derfor muligt at argumentere for, at lovgivninger er med til at forme og påvirke hvad vi gør og hvordan vi lever vores liv (Bacchi, 2010).

Ved at anlægge et poststrukturalistisk perspektiv på policyer, er det muligt at reflektere over hvilke perspektiver der ikke medtages eller tages forgivet, og samtidig adresse hvordan policyer producerer problemer. Dette er vigtigt da, Bacchi anskuer, at disse policyer er menneskelige konstruktioner, der skaber effekter. Hvis specialet undersøger hvordan problemer er konstitueret i policyer og regler, giver det mulighed for at anskue de underliggende antagelser, der danner disse repræsentationer og dermed effekter der følger (Bacchi & Goodwin, 2016). De problemrepræsentationer som policyer indeholder antages, ifølge Bacchi, at blive konstitueret i diskursen. Det betyder, derfor, at specialet anskuer at diskurser referer til afgrænsede og socialt producerede former for viden, der kan sætte grænser for, hvad der er muligt at tænke, tale eller skrive om indenfor en bestemt kontekst (Bacchi, 2010).

Når jeg i forskningsspørgsmålet har fokus på italesættelsen af øremærket barsel, er det derfor ud fra en poststrukturalistisk tilgang. Jeg har ikke fokus på oplevelser og følelser om den nye barselslov, men jeg forsøger i stedet at afdække den sandhed der findes omkring øremærket barsel. Herunder forsøger jeg at finde ud af hvordan 'problemer' skabes i italesættelsen af øremærket barsel, hvor den stammer fra, hvordan de repræsenteres i behandlingen af lovforslaget, og hvilke effekter dette kan have. Dette gøres ud fra ovenstående gennemgang af min videnskabsteoretiske position, med blandet andet inspiration fra; Carol Bacchi, Ole Wæver og Dorthe Gert Simonsen.

2.2 Diskursanalyse:

Specialet anvender en diskursanalytisk tilgang samt en poststrukturalistisk tilgang til at undersøge problemstillingerne. Det findes derfor relevant at gennemgå poststrukturalistens og Michel Foucaults syn på diskurs. Specialet anvender Marianne Winther Jørgensen og Louise Phillips bog *'Diskursanalyse som teori og metode'*, for at få en samlet gennemgang og betegnelse.

Diskursanalytiske tilgange trækker på både strukturalistisk og poststrukturalistisk sprogfilosofi, som antager, at vores adgang til virkeligheden altid går gennem sproget. Igennem sproget skabes repræsentationer af virkeligheden, som aldrig bare er en spejling af en eksisterende virkelighed, repræsentationerne er med til at skabe den. Det er dog vigtigt at nævne, at det ikke antages at virkeligheden ikke findes, betydninger og repræsentationer er nok så virkelige. Den fysiske verden findes også, men den får sin betydning igennem diskurserne (Jørgensen, 1999, s. 17). Sproget er derfor ikke bare en kanal, hvor informationer og underliggende sindstilstande og adfærd formidles, eller hvor fakta og verdenen kommunikeres, sproget skal i stedet ansues som en maskine, der

konstituerer den sociale verden. Dette gælder også for sociale identiteter og relationer. Hermed bliver forandringer i diskurs også et centralt aspekt, hvorpå det sociale forandres. Dette skyldes at der foregår diskursive kampe, som er med til både at forandre og reproducere den sociale verden. Poststrukturalismen tager dog afstand fra opfattelsen af sproget som en total og uforanderlig struktur. De antager, at i den konkrete anvendelse af sproget, skabes strukturer som reproduceres og forandres (Ibid. s. 20-21).

Ifølge Jørgensen og Phillips var Michel Foucault den, der for alvor satte gang i diskursanalysen ved både at udvikle teori og begreber, samt igennem en række empiriske undersøgelser (Ibid. s. 21). Foucault definerer en diskurs som; '*Vi vil kalde en gruppe af ytringer for diskurs i det omfang, de udgår fra den samme diskursive formation (...) Diskursen består af et begrænset antal ytringer, som man kan definere mulighedsbetingelserne for*' (Foucault 1969:153/1972 s. 117). (Jørgensen, 1999, s. 22) Foucault erkender at viden ikke bare er en afspejling af virkeligheden. Sandheden er en diskursiv konstruktion, og forskellige videns regimer udpeger hvad der gælder for sandt og falsk. Når Foucaults syn på diskurs anvendes, er formålet at afdække strukturen i forskellige videns regimer, dvs. regler for hvad der overhovedet kan siges, og hvad der er helt utænkeligt, og dels reglerne for hvad der anses for sandt og falsk. De fleste der anvender Foucaults diskursanalytiske tilgang, anskuer diskurser som noget forholdsvis regelbundet, der sætter grænser for hvad der giver mening, og de viderefører at sandhed er noget der skabes diskursivt (Ibid. s. 22).

Denne korte og overordnede gennemgang af Foucaults syn på diskurstilgangen, er ikke nok hvis specialet vil anskue diskurser ud fra et rent Foucaults syn, da hans værker bærer præg af mange elementer og perspektiver. I specialet anvendes Foucault også, men dette gøres igennem Bacchis som med sin tilgang er inspireret af Foucault. Det findes derfor ikke relevant at gennemgå hans tilgang yderligere, da Bacchi tilgang vil blive benyttet med hendes nedslag i Foucault.

Som tidligere nævnt trækker Bacchi på poststrukturalismen og Foucault, og dette er ikke en undtagelse i hendes beskrivelse af diskurs. Bacchi referer til Foucault i hendes definition på en diskurs, og definerer den som; *discourses are 'practices that systematically form the objects of which they speak; they do not identify objects, they constitute them and in the practice of doing so conceal their own invention'* (Foucault, 1969/1990 s. 17). Kort sagt, forstås diskurser derfor som 'tale', der sætter grænser for hvad der kan siges. Men diskurser er større end tale, og mere end ord. Bacchi perspektiverer diskurser til rammer, som giver rammer for måder problemstillinger kan

anskues på. Når hun vælger at anlægge fokus på fortolkninger og repræsentationer, betyder det også at fokus ligger på diskurs, som fokuserer på sprog, begreber og kategorier, der er med til at sætte rammen om problemstillingen. Denne tankegang udfordrer forestilling om uforanderlig viden eller sandhed, eftersom det der opdages, er opdaget anfægtet i sandheden om forskellige diskurser (Bacchi, 1999, s. kap 22.).

2.3 Kønnen i et poststrukturalistisk perspektiv:

Specialets problemformulering og arbejdsspørgsmål har fokus på hvordan kønnen repræsenteres og tales om i dokumenterne. Specialet har derfor valgt at inddrage et poststrukturalistisk syn på kønnen og kroppen, for at kunne undersøge hvordan køn repræsenteres og konstitueres i debatten om øremærket barsel. For at undersøge dette, har specialet valgt at inddrage Dorthe Gerth Simonsens bog; 'Kønnets grænser' fra 1996 og Dorte Marie Søndergaards bog; 'Tegn på kroppen' fra 1996. Disse er relevante da de bidrager med et perspektiv på kønnen igennem et poststrukturalistisk perspektiv.

Når specialet vælger at anlægge et poststrukturalistisk teoretisk perspektiv på kønnen, kan køn ikke ansues som et indre forhold eller en essens i kvinder og mænd. Det er hverken noget der er givet i eller med kroppen eller eksisterer i bevidstheden, og det kan ikke defineres uafhængigt af kulturelle definitioner. I en poststrukturalistisk tilgang, bliver køn derimod defineret gennem relationer, gennem et forhold til det, det *ikke* er. Et eksempel på dette er, at kvinder og kvindelighed defineres i forhold til mandelighed og omvendt. Historisk set er kvinder traditionelt blevet defineret af mænd og i forhold til mænd. Manden der har derfor altid været anset som det normale eller standarden, og kvinden som det afvigende. Dette betyder også at det ene køn er afhængigt af det andet, for at kunne eksistere som en meningsfyldt identitet (Simonsen, 1996, s. 114).

2.3.1 Dorthe Gert Simonsen:

Dorthe Gert Simonsen er forsker og forfatter til bogen; Kønnets grænser, fra 1996, som anskuer kønnen igennem poststrukturalismen. I bogen skriver hun at; kroppen i et poststrukturalistisk perspektiv, ikke er et produkt af sproget. Derimod argumenteres hun for, at den er sammenfaldende med historiske specifikke diskursive praksisser, hvilket betyder at kroppens materialitet ikke udgør en 'uoverstigelig grænse' for repræsentationens magt" (Ibid. s. 93). Poststrukturalister benægter ikke det materielle eller kroppens virkelighed, men rejser i stedet spørgsmålet om, hvad 'det

virkelige' betyder (Ibid. s 93). Ud fra en genealogisk strategi er det muligt at argumentere for, at individer altid vil befinde sig i subjektpositioner, og disse positioner kan skabes i henhold til de eksistensbetingelser, som magt/viden relationen producerer. Eksistensvilkår skal forstås, som de vilkår, der begrænser individers handlemuligheder, men samtidig giver individerne mulighed for at have intentioner, behov, ønsker og vilje. Disse eksistensbetingelser er en forudsætning for, at individer bliver forstået som identiteter, både for sig selv og andre. Det er vigtigt at nævne at den diskursive praksis ikke kan henvises til udenfor den suveræn vilje eller en materiel krop. Kroppen går ikke forud for repræsentationerne og repræsentationerne går ikke forud for kroppen. Der eksisterer ikke kausalitet her. Magt/videns konstituerede funktion og kroppens materialitet hænger sammen. Dette betyder at kroppen altid er en fortolkning, og der ikke findes nogen, ifølge Simonsen, 'ren' krop (Ibid. s. 94). Dette betyder ikke at den fysiske krop ikke er med i perspektivet. Dette har Judith Butler, som med sin inspiration fra Foucault kommenteret på. Ifølge Butler er køn og krop i udgangspunktet ikke neutral, der tillægges mening gennem betegnelse. Kroppen er i stedet en aktiv proces, der materialiserer sig igennem den diskursive praksis.

For at forstå kønnet tager flere forskere udgangspunkt i Foucault, og det er da ikke en undtagelse for Judith Butler. Hun videreudvikler på Foucaults tankegang om at køn er en normativ kategori, og et reguleret ideal. Individer skabes derfor igennem identiteter eller som subjekter i den proces hvor de tilegner sig et køn. Butler referer til, at køn er en måde, hvorpå vores kroppe bliver kulturelt forståelse (Ibid. s. 96).

2.3.2 Dorte Marie Søndergaard:

Dorte Marie Søndergaard er en anden dansk forsker, som hører ind under den poststrukturalistiske feminisme, der beskæftiger sig med en konstruktivistisk forståelsesramme af kønnede diskurser, og frigørelsen af individers identiteter (Inglis og Thorpe, 2012, s. 246). Poststrukturalismens fokuserer på sproget igennem diskurs, hvor den feministiske poststrukturalisme bidrager med en kønnede identitetsopfattelse og en forståelse af, at diskurser skaber virkeligheder. Dette betyder at mennesker forstår, oplever og udvikler sit køn gennem diskurser, der er tilgængelige i den sociale eller kulturelle kontekst, som individet er indlejret i. Ved at inddrage Søndergaards perspektiv, giver det et indblik i køn og forskelligheder, da Søndergaard argumenterer for at der ikke findes en enkelt mandelig/kvindelig identitet, men at der derimod findes multipel og fragmenterede identiteter (Søndergaard, 1996, s. 33). Derudover giver det mulighed for at diskutere hvordan eksisterende diskurser vil have betydning for menneskers oplevelser og forståelser.

Søndergaard finder inspiration i Judith Butler som også er inspireret af den poststrukturalistiske feminisme. Søndergaard har udviklet afhandlingen "Tegnet på kroppen" fra 1996, med inspiration fra Butler. De søger begge at dekonstruere kønnede diskursker, så individet kan frigøres fra det biologiske køn, og derigennem fremme individers bevidsthed om kønsforståelser.

Søndergaard fokuserer på de kønsforhandlinger der sker igennem social interaktion, og henviser derfor ikke kun til det sproglige element, men til al ageren i den sociale interaktion (Søndergaard, 1996, s. 35). Igennem Søndergaards perspektiv på kønsforhandlinger, tilbyder hun et perspektiv på den sociale virkelighed, hvor køn er noget der forhandles gennem interaktioner mellem individer i en given kultur (ibid. s. 34). Det skal dog nævnes, at i en kultur, hvor køn anses som betydeligt for den sociale orden, kan individer ikke vælge *ikke* at blive forstået ud fra deres køn, da andre vil forholde sig til individet ud fra de fysiske tegn. Dette skyldes den indlejrede sociale orden der er i den givne kultur (ibid. s. 35). Søndergaard henviser i dette perspektiv til tegnbegrebet som beskrives som; Individer med kvindeligt kropstegn og individer med mandeligt kropstegn (ibid. s. 90). En del af Søndergaards teoretiske perspektiv på kønnet omhandler derfor kønnet som en konstruktion, der igennem poststrukturalismen får betydning igennem den sociale interaktion der eksisterer i den givne kultur. Dette kan bidrage med en indblik i, hvordan politikerne kan være med til at skabe denne kultur.

2.3.3. Det sociale køn:

Søndergaard henter inspiration til begrebet om 'det sociale køn' fra Butler der beskriver kønnet som en social konstruktion. Kønnet er en imitation af, hvordan de har lært at bør være. I henhold til dette, perspektiverer Søndergaard derfor til Butlers begreb 'performativt', som henviser til hvordan individet performer sit køn på baggrund af, hvilke forventninger der er til mænd og kvinder. Butler henviser altså til, at enhver repræsentation af kroppen er en gentagelse af den måde, kroppen allerede opfattes i den kulturelle kontekst, for den skal repræsenteres i overensstemmelse med sin kulturelt forståelige skikkelse, karakter og form - altså med sin virkelighed, (Butler, 1999, s. 33) (Simonsen, 1996, s. 95). Søndergaard er enig i dette, og beskriver det som at; *køn er ikke noget man er, men noget man gør* (Ibid. s. 43). Søndergaard adskiller sig dog fra Butler i den forstand, at hun også har fokus på de bagvedliggende faktorer i form af, hvordan kønskonstruktionen opstår og opretholdes i givne sociale og kulturelle kontekster. Hvilket specialet også finder anvendeligt. Til dette anvender Søndergaard begrebet om 'dekonstruktion'. Dette begreb henviser til refleksioner

om, hvordan kønnet ikke tager udgangspunkt i den fysiske krop, men hvordan køn eksisterer som en konstruktion, der konstrueres igennem social interaktion (Ibid. s. 35). Pointen er at køn anskues som konstitueret ved modsætningen mellem mænd og kvinder, der referer til andre dikotomier der befinder sig i andre kontekster end der hvor kønnet lokaliseres. Ved at dekonstruere i tekstillæsningen, bliver det muligt at fremhæve modsætningspar, og derunder anskue hierarkiet mellem dem (Ibid. s. 98). Dette teoretiske perspektiv er derfor optaget af de personlige og sociale identiteter, der opstår i kulturen og interaktionen. Det er vigtigt at bemærke at Søndergaard dog antager, at identiteter aldrig er et slutprodukt, men hele tiden er et fænomen i proces.

:

Ved at anvende Søndergaards og Simonsens perspektiver på kønnet i et poststrukturalistisk perspektiv, giver det mulighed for at anskue kønnet udover den primære betydning af kroppen selv, men igennem den forståelse af køn der tillægges kroppen. Det er igennem dette at kønsforståelsen og kønsidentiteten skabes. Specialet tager dog ikke afstand fra de biologiske forskelle der eksisterer mellem kvinder og mænd, men anskuer at de kulturelle betydninger, der tillægges de fysiske attributter, er socialt konstrueret. Dette giver specialet et udgangspunkt i, at kønsforståelsen mellem kvinder og mænd, primært er socialt konstrueret, men med forståelse af, at fænomenet og forskellen kan være opstået på baggrund af nogle tolkninger af de biologiske forskelle. Her kunne f.eks. den biologiske tolkning af graviditet og fødsel, have affødt en opfattelse af kvinden som både fysisk og socialt bygget til at være mere moderlig og dermed den primære omsorgsgiver.

2.4. What's the problem represented to be? – Carol Bacchi

Carol Bacchis Policy-analyse tilgang; "Whats the problem Represented to be?" tager afsæt i teoretiske overvejelser omkring, hvordan vi styres. Dette er med henblik på at muliggøre en kritisk tænkning omkring styring (Bacchi, 2009, s. 47).

En klar pointe hos Bacchi er, at policyer generelt antages at være positivt, og med det formål at skabe en forandring indenfor et område, hvilket kommer til udtryk i de ændringsforslag, der fremsættes i policyer. Denne antagelse kommer med en forståelse om, at der er noget der er nødt til at blive 'fixet' og at der dermed er et problem. Ifølge Bacchi er dette problematisk, da politikkerne ikke officielt erklærer at der er et problem som policyen vil adresse og ændre, dette eksisterer i stedet implicit når der fremsættes en ny policy. Det er dog vigtigt, ifølge Bacchi, at ændre på denne implicite tilgang til policy, og i stedet gøre 'problemerne' eksplicite og undersøge dem grundigt (Bacchi, 2009, s. Xi). Vi har derfor at gøre med repræsentationer af 'problemer' i policyer, og

repræsentationer bør derfor undersøge disse frem for 'problemerne'. Allerede her bliver det tydeligt at Bacchi anskuer og forholder sig anderledes til policy analyser, da hun ikke anser policyer for at være et løsningsforslag. I WPR-tilgangen ses policyer i stedet at have en indflydelse på, hvad der antages at være et problem. Bacchi nævner det selv som "*Policies give shape to problems; they do not address them*" (Bacchi, 2009, s. Xi). Bacchis tilgang er derfor en mulighed for at undersøge de antagende 'problemer' på en ny måde, hvor de ikke forstås som noget der skal 'fixes', men derimod som noget der skabes i problematiseringsprocessen. Denne problematiseringsproces anser Bacchi politikker for at være førende til i deres fremsættelse af policyer, da policyer er med til at skabe problemer gennem problematisering af noget, fremfor at løse dem, hvilket indikere et behov for forandring (ibid.).

Bacchi tager udgangspunkt i, at diskurser kan være med til at påvirke hvordan et problem bliver forstået. Hun referer til diskurser som; *sociale former for viden som er afgørende for hvad der muligt at forstå og tænke om fænomener* (Bacchi & Eveline, 2010, s. 63). I hendes tilgang er det ikke alle diskurser der anskues som ligeværdige. Dette har en betydning for, hvordan et problem forstås og fremstilles. Denne forståelse kan derfor ændre opfattelsen af begreber og eksisterende problematikker (ibid.).

Ved at anvende WPR-tilgangen i specialet, giver det mulighed for at anvende et diskursanalytisk perspektiv. Dette kan medvirke til at undersøge og fokusere på logikker, argumenter, italesættelser og politiske kategorier, som ellers synes at bliver taget for givet. Ved at undersøge disse, bliver det muligt at undersøge den nye lov om øremærket barsel, og derfra fokusere på hvad problemet repræsenteres som.

Hensigten med at udforme en WPR analyse er derfor "*To Challenge problem representations that have deleterious effects and suggest that issues could be thought about in ways that might avoid at least some of the effects*" (Bacchi, 2009, s. 44). Tilgangen kan derfor både anskues som kritisk og normativ, da den bidrager med et nyt syn på policyer, som giver mulighed for at udfordre problemrepræsentationer.

2.5 WPR-tilgangs teoretiske perspektiv:

Bacchis WPR-tilgang bygger på tre overordnet teoretiske antagelser. Bacchi har udarbejdet dem med inspiration fra Foucault og hans perspektiver og begreber. I specialet anvendes Foucault ikke direkte, da han synes at være velintegreret i Bacchis metodologiske og teoretiske rammer. I nedstående afsnit præsenteres Bacchis tre teoretiske antagelser, samt hendes forståelse og

anvendelse af Foucaults perspektiver og begreber. Det første afsnit vil omhandle specialets perspektiv på magt.

2.5.1. Magt:

Magtbegrebet har en klar tilbagetrækning til Foucault, som med hans mange værker undersøger begrebet. Foucaults magtbegreb er undersøgt, fortolket og videreudviklet i flertal, og mange har benyttet hans begreb, og dette er ikke en undtagelse med Carol Bacchi og hendes WPR-tilgang. Men for at forstå Bacchis forståelse og inspiration af Foucault findes det relevant først kort at gennemgå hvordan Foucaults forstår og karakterisere magt som begreb. Hans magt begreb er omfangsrigt, så dette skal ikke ses som en udtømmende gennemgang af magtbegrebet, men snarere ift. hvilke der findes relevant i forhold til Bacchi og specialets fokus.

Ifølge Foucault skal begrebet betragtes som et fænomen der er til stede overalt og i alle relationer. Han beskriver det som en 'usynlig force', der har indvirkning på alt, herunder både på mennesker, og de tanker vi har om omverdenen og os selv (Richter, 2011, s. 419). Magt er dermed en del af eksistensen, som er en del af alle aspekter af vores adfærd og handling. Det er vigtigt at nævne, at Foucault ikke anskuer absolut magt som noget nogen besidder eller ejer. Det er i stedet til forhandling og relationel. Det er derfor ikke muligt at anskue magt som håndgribelig, men i stedet som et fænomen, der udspiller sig uforudsigeligt i sociale relationer (Foucault, 1980; Richter, 2011) Det interessante ved Foucaults magt begreb er, at han ikke er interesseret i hvem der har magten, men nærmere af at studere hvilke effekter og mekanismer magt kan medføre. Foucault opdeler magten i "triangle of Rules", hvoraf Suveræn magt, Disciplinær magt og Governmentality indgår. Derudover fokuserer Foucault også på diskurserne som magt, men ankerender også at vi ikke kan nøjes med at kigge på hvordan vi taler om tingene, men vi er også nødt til at inddrage nogle refleksioner over hvad det gør i vores samvær med hinanden (Ibid.) Det væsentlige i dette speciale er dog ikke at foretage en magtanalyse, men at forstå de styringstendenser der ligger til grund for øremærket barsel.

Bacchi trækker på Foucault, og hans videnskabsteoretiske tilgang om magt og diskurser. Foucaults forståelse og fremstilling af begrebet om 'magt' og 'problematiseringer' anses derfor for relevante i WPR-tilgange, da tilgangen finder inspirationer heri. Tilgangen anskuer det dog til dels anderledes, da Bacchi argumentere for at alle policyer skaber problemer. Hun antager at menneskers reguleres og styre igennem fremsatte problematiseringer, og dermed mindre igennem problemerne (Bacchi, 2009, s. 30-31).

Jeg har derfor valgt ikke at anvende Foucault eksplicit, da jeg anser hans teori for at være velintegreret i Bacchis metodologiske og teoretiske rammeværk, for at kunne besvare specialets problemstillinger. Nedstående teoretiske antagelser vil danne ramme for specialets metodologiske fremgangsmåde.

2.5.2. Carol Bacchis tre teoretiske antagelser:

- 1. Vi er styret gennem problematiseringer*
- 2. Vi er nødt til at studere problematiseringer (ved at analysere, hvilke problemrepræsentationer problematiseringerne indeholder), frem for "problemet"*
- 3. Vi er nødt til at problematisere problematiseringerne som tilbydes ved at undersøge, hvilke præmisser og effekter problemrepræsentationerne indeholder (Bacchi, 2009, s. xxi)*

1. Vi er styret gennem problematiseringer:

Da Bacchi henter inspiration fra Foucault, findes det relevant at gennemgå de to vigtigste begreber fra Foucault, som hun trækker på i hendes tilgang, herunder Governmentality og deraf subjectification (Subjektifikation). Subjektifikationer konstitueres i magtrelationen og igennem forskellige styreformer. I Bacchis fokus på policyer og de problemrepræsentationer de skaber, inddrager hun Foucaults begreb om subjektpositioner. I den forbindelse hævdes det at policyer skaber bestemte subjektpositioner, hvor politiske subjekter enten kan afvise eller acceptere de bestemte positionsmuligheder der gives. Når subjektet accepterer en bestemt position, vil subjektet tænke om sig selv på bestemte måder, og der vil ske en forandring i subjektets måde at handle og agere på. Ifølge Bacchi er policyer derfor med til at skabe subjektpositioner, hvori de former de involveredes subjektivitet (Bacchi, 2010: 6).

Bacchi henviser til Foucaults begreb, ved at anskue at regler ikke skal være en barriere for vores handlinger. I stedet skal vi undersøge hvordan policyer er med til at opfordre os til at være bestemte typer af mennesker, og gøre ting på bestemte måder. På den måde er det muligt at argumentere for, at magtrelationen har en indvirkning på vores subjektivitet og hvordan vi tænker og forholder os til os selv (Bacchi, 2010: 6).

Bacchis henvisning til begrebet Subjektifikation, handler derfor om, hvordan produktionen af subjektet finder sted. Begrebet står i perspektiv til Foucaults begreb om 'Governmentality', som Bacchi anvender i hendes forståelse af hvordan regler opstår, og bliver til sandheder (Bacchi, 2010: 5).

Governmentality:

Når Bacchi henviser til governmentality, antager hun at vi er styret af problematiseringer. Governmentality omhandler en magtform i samfundet, der er særlig rettet mod befolkningen, hvor visse bagvedliggende elementer kan være med til at påvirke og styre individers adfærd (Bacchi, 2009: 26). Mennesket er styret og reguleret igennem de fremsatte problematiseringer, og i mindre grad igennem problemerne. Foucault anskuer dette lidt anderledes, da han i mindre grad fokuserer på problematiseringer og anser dem som sjældne. Han mener kun de opstår når der sættes spørgsmålstejn ved ledelsen. Foucault anskuer governmentality som en særlig type af magt, der adskiller sig fra to andre typer magt; suveræn og disciplinær magt. Disse to magtformer søger ikke at udøve magt over befolkningen som helhed, men i et afgrænset territorium, med dets subjekter (suveræn magt) eller individer i samfundet (disciplinær magt). I den suveræne magtform anvendes, blandet andet, lovgivning og vold, hvor den disciplinære magt i stedet anvender overvågninger til at opnå en ønsket adfærd fra individer (Bacchi 2009; 27-29 & Dean 2006; 18). Governmentality operer i stedet på et befolkningsniveau, som anvender social og økonomisk politik som midler til at skabe orden og sikkerhed i samfundet (Bacchi, 2009: 27). Det er vigtigt at nævne, at Foucault ikke anser governmentality som erstatning for suveræn og disciplinær magt, men nærmere hvad han kalder "Triangle of rule", hvor alle tre magtformer indgår (Bacchi 2009: 28). I et governmentality magt perspektiv, vil regeringen ofte dele magt ansvaret mellem grupper, f.eks. eksperter eller forskere, for at opnå den ønskelige norm. Normer bidrager til en selvregulering blandt befolkningen, uden en direkte involvering fra regeringens side af, hvilket betegnes som "government at distance" (Bacchi 2009: 29). Når normen for en ønskelig adfærd er sat, bliver mennesker politiske subjekter og på den måde involveret i selvregulering, uden en direkte påvirkning fra regeringen (ibid.).

Bacchi henter altså inspiration fra Foucault igennem en forståelse af at se på de underliggende præmisser omkring problemet. Samtidig fokuserer hun på viden, forstået som, at den viden subjektet tager for givet, bliver accepteret som common-sense. Hun mener i stedet at vi bør sætte spørgsmålstejn ved denne viden, grundet de forforståelser og forståelser de kan være med til at skabe hos individerne (Bacchi, 2010: 4).

Der er opstået også et skel mellem WPR-tilgangen og Governmentality, dette skyldes at Bacchi antager at alle policyer kan være problematiseringer, Foucault derimod anskuer i højere grad problematiseringer når der sættes spørgsmålstejn ved regeringens ledelse (Bacchi, 2009, s. 31).

I specialet undersøges det hvordan politikere og folketinget igennem diskurser i forløbet og behandlingen af Øremærket barsel, er med til at styre visse befolkningsgrupper. Det er vigtigt, fordi problemrepræsentationer kan være med til at belyse de antagelser og præmisser, der skaber en bestemt opfattelse af noget som et ”problem”, og medfører effekter (Ibid. s. 32).

Det er muligt at argumentere for, at der sker en magtudøvelse, hvor den styrende påvirker dem der bliver styret, til at tænke i den adfærd som den styrende finder korrekt og ønskelig. Denne magtudøvelse vil dog ikke kun påvirke de styredes adfærd, men også hele deres tænkemåde og selvforståelse (Foucault, 1982).

Begrebet om governmentality bliver derfor relevant i et magtperspektiv. Målet med specialet er dog ikke at udarbejde en hel analyse over governmentality, men specialet finder magtperspektivet interessant, da den kan være med til at kunne belyse hvordan problematiseringerne, kan anerkendes til at være med til at forme subjektet.

2. Vi er nødt til at studere problematiseringer frem for “problemet”

Specialet har en antagelse om, at regeringen og folketinget i deres forslag i lovgivningen om øremærket barsel, forsøger at styre bestemte befolkningsgrupper på bestemte måde, ved blandt andet at rykke på forståelsen og distinktionen mellem køn. Det findes derfor relevant også at inddrage Bacchis anden teoretiske antagelse, der lægger op til at fokusere og studere problemrepræsentationer. Ifølge Bacchi er problemrepræsentationer inkorporeret i diskurser. I WPR-tilgangen anskues diskurser som sociale producerede former for viden, der sætter grænser for, og muliggøre hvad subjektet kan tænke, skrive eller/og sige om bestemte praksisser og emner. Kort sagt er der tale om en diskurs når der kan sættes spørgsmålstejn ved, om det er tales om er sandt. WPR-tilgangen tager udgangspunkt i Foucault, og sprogets vigtige betydning, da han mener at diskurser har en betydning for hvordan subjektet styres. Dette stemmer overens med Bacchi, som argumenterer for at diskurser er med til at skabe handling og har virkelige effekter (Bacchi, 2009, s. 35). Denne teoretiske antagelse er medtaget for at undersøge hvilke diskurser der er fremtrædende i de udvalgte dokumenter. Ved at analysere diskurserne, igennem dikotomier, nøglebegreber og kategorier, bliver det muligt at undersøge problemrepræsentationerne af loven om Øremærket

barsel. Det er dog vigtigt at nævne at de diskurser der identificeres muligvis ikke eksister, men er nogle specialet konstruere igennem Bacchis spørgsmål, for at kunne identificere problemrepræsentationerne.

3. Vi er nødt til at problematisere problematiseringerne som tilbydes ved at undersøge, hvilke præmisser og effekter problemrepræsentationerne indeholder

Bacchis tredje teoretiske antagelse bygger på spørgsmål tre og fem i hendes WPR-tilgang, som gennemgås nedenfor. Dette speciale ønsker ikke at medtage spørgsmål tre, da spørgsmål tre leder op til at undersøge hvilke omstændigheder der har formet problemrepræsentationen, samt hvilke beslutninger og udviklinger der har bidraget til at skabe problemrepræsentationerne. Dette er et interessant spørgsmål, men grundet at øremærket barsel er et EU-direktiv der omfatter alle medlemmer af EU, ligger dette udenfor specialets problemstilling. Specialet ønsker yderligere heller ikke at belyse problemrepræsentationer i et historisk perspektiv, da specialet har fokus på den nye lov.

Specialet finder det derfor ikke relevant at medtage hele denne teoretiske antagelse, men finder den interessant i form af WPR-tilgangens kritiske analysetilgang, da den problematiserer problematiseringerne. Her henviser Bacchi til Foucault og hans begreb om nature of critique; *“A critique does not consist in saying that things aren’t good the way they are. It consists in seeing on what type of assumptions, of familiar notions, of established, unexamined ways of thinking the accepted practices are based”* (Bacchi, 2009, s. 39). Specialet ønsker at inddrage dette perspektiv, da den henviser til hvordan problemet kan re-tænkes. Det er derfor ikke, som tidligere nævnt, formålet at kritisere, men at besvare hvilke effekter selve måden at fremstille problemet på har. Til det anvender Bacchi tre effekter; diskursive effekter, subjektiveringseffekter og levende effekter, hvilket inddragelsen af denne teoretiske antagelse vil tage udgangspunkt i.

Ovenstående tre teoretiske antagelser, som Bacchis metodiske, teoretiske og analytiske tilgang bygger på, vil danne grundlag for besvarelsen af problemformuleringen. Analysen vil inddrage de teoretiske antagelser løbende i de udvalgte spørgsmål, og derfra undersøge og analysere de udvalgte dokumenterne om øremærket barsel.

3. Metodologi:

På baggrund af ovenstående teoretiske perspektiver er specialets metodologiske tilgang blevet valgt. I specialet ønsker jeg at analysere, hvordan øremærket barsel italesættes hos politikkerne, hvor talen kommer fra, og hvilken effekt denne italesættelse har. Derudover også at forsøge at finde forklaringer på, hvorfor Øremærket barselsproblematikken fremstilles som den gør. Dette kan gøres gennem en diskursanalyse. Der findes en række forskellige metodiske tilgange til diskursanalysen, alt efter hvilken tilgang til feltet der anligges. I dette speciale har jeg valgt at gøre brug af Carol Bacchis "Whats the problem represented to be" tilgang, også anvendt som WPR-tilgangen, som tager udgangspunkt i policy analyser (Bacchi 2010, s. 62). Metoden er udviklet til at analysere politiske tiltag, og da øremærket barsel er en ny politisk aftale, ses denne tilgang som meget anvendelig.

Nedstående kapitel vil først redegøre for WPR-tilgangens analytiske tilgang, og diskursanalytiske begreber. Dernæst vil der reflekteres over hvordan WPR-tilgangen skal være med til at belyse specialets problemstilling, og hvilke begrænsninger det medfører. Det næste kapitel vil derfor se nærmere på WPR-tilgangen som metodisk fremgangsmåde.

3.1 WPR-tilgangen som analytisk fremgangsmåde:

Bacchi har som en del af sin metodologi udarbejdet seks spørgsmål. Disse spørgsmål kan både anvendes implicit og eksplicit i analysen af problemrepræsentationer. Det er derfor muligt at anvende dem som struktur i analysen, eller blot som nogle implicite overvejelser eller pejlemærker, som sikrer at det er muligt at afdække problemrepræsentationerne (Bacchi 2009; Introduktion).

De seks spørgsmål lyder som følgende:

1. *What's the 'problem' represented to be in a specific policy?*
2. *What presuppositions or assumptions underlie this representation of the 'problem'?*
3. *How has this representation of the 'problem' come about?*
4. *What is left unproblematic in this problem representation? Where are the silences? Can the problem be thought about differently?*
5. *What effects are produced by this representation of the 'problem'?*
6. *How/Where has this representation of the 'problem' been produced, disseminated and defended? How could it be questioned, disrupted and replaced?* (Bacchi, 2009, s. 2)

3.1.2 Refleksioner over udvalgte spørgsmål:

Spørgsmålene er konkrete værktøjer til at undersøge, hvad der bliver sagt og hvad der ikke bliver sagt, og hvad der kan forklare problemrepræsentationen. For at afgrænse min analyse, har jeg valgt ikke at inddrage besvarelsen af spørgsmål tre og seks. Dette skyldes at spørgsmål tre leder op til at undersøge hvilke omstændigheder der har formet problemrepræsentationen, samt hvilke beslutninger og udviklinger der har bidraget til at skabe problemrepræsentationerne. Dette er et interessant spørgsmål, men grundet at øremærket barsel er et EU-direktiv der omfatter alle medlemmer af EU, ligger dette udenfor specialets problemstilling. Specialet ønsker yderligere heller ikke at belyse problemrepræsentationer i et historisk perspektiv, da specialet har fokus på den nye lov. Spørgsmål 6 er heller ikke medtaget, da specialet ikke ønsker eller leder op til, at undersøge hvordan øremærket barsel kan blive udfordret, forstyrret eller erstattet.

Specialet har derimod valgt at inddrage spørgsmål, 1, 2, 4 og 5. Spørgsmål 1, 2 og 5, har fokus på fremstillinger og problematiseringer af øremærket barsel, samt de grundlæggende antagelser og formodninger der ligger forud for problematisering samt mulige effekter af problemrepræsentationen. Spørgsmål 4 findes også relevant at afdække da den undersøger hvad der

ikke nævnes eller problematiseres i problemrepræsentationen. Denne findes relevant da undersøgelsen forsøger at afdække hvordan øremærket barsel har skabt divergerende holdninger, og især den kløft der er opstået mellem politikere og borgere.

Analysen, som nævnt ovenstående, udarbejdes på baggrund af udvalgte spørgsmål, alt efter hvilket formål analysen har. Specialet vil ikke gennemgå udvalgte spørgsmål separat i analysen, men sigter efter at integrere dem i analyse, for at undgå repetition, men også for at have tydelig fokus på problemstillingens emne og interesse. Dette er også i overensstemmelse med Bacchis metode tilgang (Bacchi, 2009, s. 101) ka. Nedstående vil jeg gennemgå hvad hvert enkelt spørgsmål skal bidrage med, og hvorfor den er relevant for besvarelsen af problemformuleringen.

Spørgsmål 1: Det første spørgsmål vurderes i dette speciale særligt relevant, da den handler om at identificere problemrepræsentationen af øremærket barsel. Spørgsmålet har derfor til formål at præcisere hvordan der tænkes om fænomenet, og hvad der bliver repræsenteret som et problem. Det er dog vigtigt at være opmærksom på, at der kan optræde flere problemer. I WPR-tilgangen foreslår Bacchi at der arbejdes baglæns, når der undersøges problematiseringer og problemrepræsentationer (Ibid. s. 2-4). Dette betyder at jeg først undersøger selve aftalen om øremærket barsel, som regeringen og politikerne anser for løsningen af ligestillingsproblematikken. Ved at undersøge ”løsningen” bliver det muligt at undersøge og analysere hvad regeringen og politikerne repræsenterer som ”problemet”.

Spørgsmål 2: Det andet spørgsmål undersøger, identificer og analyserer de diskurser som de konkrete problemrepræsentationer produceres igennem. Undersøgelsen har derfor fokus på hvilke forståelser, der understøtter de problemrepræsentationer, der er identificeret. Der undersøges hvilke antagelser der ligger bag, og hvad der er blevet taget for givet, og hvad der ikke er stillet spørgsmålstejn ved. Det handler dermed om at anskue hvad der gør en bestemt problemforståelse, og dermed problemrepræsentation mulig. I den forbindelse er det relevant at foretage en diskursanalyse. Ifølge Bacchi forstås diskurs som mere end sprog. Til at belyse disse diskurser foreslår Bacchi at der undersøges og anvendes dikotomier (Binaries), nøglebegreber (Key concepts) og kategoriseringer. Ifølge Bacchi er det vigtigt ikke at tage disse som givne, men i stedet undersøge hvordan disse anvendes til at skabe en bestemt mening af problemrepræsentationerne (Ibid. s. 9).

Spørgsmål 4: I det fjerde spørgsmål vender specialet hovedspørgsmålet og spørg hvad der ikke problematiseres. Dette gøres igennem en analyse af er hvor 'silences' i policyen er? Ved at identificere hvad der ikke bliver berørt, bliver det muligt både at belyse hvordan problemet kan tænkes anderledes, men det bliver også muligt at gøre opmærksom på spændingerne der er mellem politikerne og borgerne. Målet med dette spørgsmål, er at tydeliggøre hvad diskussionen og lovgivningen ikke forholder sig til (Ibid. s. 13)

Spørgsmål 5: I spørgsmål fem undersøges det hvilke konsekvenser problemfremstillingen medfører, både for dem policyen vedrører, men også for dem som policyen ikke vedrører. Specialet undersøger derfor effekterne af problemrepræsentationerne. Det er dog vigtigt at nævne at specialet ikke tager udgangspunkt i en effekt-evaluering, hvilket metoden heller ikke lægger op til. Det er derfor ikke en vurdering af om policyen er en 'succes' eller en 'fiasko'. Spørgsmålet er i stedet en besvarelse af hvilke konsekvenser selve måden at fremstille problemet på har. Bacchi bruger tre effekter til at undersøge dette; diskursive effekter, subjektiveringseffekter og levende effekter (ibid. s. 15)

De diskursive effekter henviser til den grænse der er sat for hvad der kan siges og tænkes. Hvis muligheden for social intervention er lukket pga. den måde problemet er repræsenteret, kan det have store effekter for nogle mennesker, da det kan gøre det svært at tænke anderledes. *Subjektiveringseffekter* handler om måden subjekter konstitueres i diskursen på. Når subjekter får en antaget position, vil personen ofte give verden mening igennem denne. F.eks. hvem vi er, hvordan vi har det med os selv og andre. (Ibid. s. 16).

Den sidste effekt der kan identificeres er; *levende effekter* som handler om indvirkningen på liv og død, og hvordan 'problems' kan direkte påvirke folks liv. Der er i denne effekt fokus på hvordan policyen kan skabe repræsentationer af problemer der kan have en effekt i det virkelige liv. (Ibid. s. 18). Det overordnede mål med spørgsmål fem er derfor at identificere hvilke aspekter i problemrepræsentationen der har skadelige effekter for hvilken gruppe, og som måske bør gentænkes (Ibid. s. 18). Spørgsmål fem besvares i forlængelse af foregående spørgsmål, ud fra allerede kategoriseringer, nøglebegreber og dikotomier der er identificeret.

Jeg vil i analysen besvare både spørgsmål fire og fem, ved at gå tilbage til diskursanalysen i spørgsmål to og undersøge hvilke konsekvenser de identificerede diskurser har for de divergerende holdninger til øremærket barsel.

3.3 Diskursteoretiske begreber:

WPR-tilgangen komplimenter diskursanalysen, da specialet igennem en diskursanalyse vil kunne få øje på hvilke problemer der præsenteres, samt hvordan de præsenteres. Dette skyldes at de diskurser som er blevet dominerende og har vundet indpas, afgør hvordan vi forstår den sociale verden. Til at belyse diskurser anvender Carol Bacchi tre begreber, Dikotomier (Binaries), Nøglebegreber (Key concepts) og Kategoriseringer (Bacchi, 2009).

Når der undersøges dikotomier, bliver det muligt at lave en todeling, hvor der undersøges om den ene del anses ekskluderet fra den anden del. Dette betyder at den ene del er mere privilegeret, mere vigtig eller mere værd end den anden del. I de opdelinger der laves, er der derfor et underforstået hierarki, hvor den ene side er mere privilegeret og værdsat end den anden. Eksempler på dette kan være kvinde/mand, privat/offentlig, offentlig/selvstændig m.v. I analysen undersøges det hvordan disse er med til at forme forståelsen af problemet. I policyer anses det som særligt vigtigt at undersøge disse, da dikotomier har en afgørende rolle i forhold til at skabe en forståelse af et 'problem' (Bacchi, 2009, s. 7).

Nøglebegreber er abstrakte begreber, som er relative åbne og kan bruges forskelligt af forskellige personer. Det er derfor vigtigt at forholde sig til hvordan de bruges og opfattes i både lovgivningen og af forskellige personer. Eksempler på nøglebegreber kan være kultur, religion og frihed. I analysen undersøges det hvordan nøglebegreber er anvendt i problemrepræsentationen af øremærket barsel, og hvilken meningen der er lagt bag disse (Ibid. s. 7).

Et andet redskab Bacchi anvender er kategorier. Kategorier er koncepter der spiller en central rolle i, hvordan styring finder sted. Dette kan f.eks. være køns kategorier, alderskategorier og geografiske kategorier, specialet undersøger derfor personkategorier nærmere. Ved at gøre dette, acceptere specialet ikke kun disse kategorier som givne, men undersøger hvordan de fungerer som meningsgivende i en problemrepræsentation (Ibid. s. 9).

Ved at anvende disse redskaber til at belyse diskurser, bliver det muligt at reflektere over hvordan bestemte repræsentationer af problemer bliver skabt og forstået. I forlængelse af dette bliver det også muligt at tydeliggøre hvilke underliggende antagelser og forståelser der ligger bag problemrepræsentationer.

3.2 Refleksioner over metodiske valg:

WPR-tilgangen præsenteret ovenfor tilbyder praktiske retningslinjer for, hvordan tilgangen skal udformes metodisk. Ifølge Bacchi kan undersøgelser vælge at anvende de seks spørgsmål i egen forskning, men det er ikke alle spørgsmål som behøver at være lige relevante for at besvare

forskningsspørgsmålet (Bacchi, 2009, s. 100). Specialet har derfor valgt at fokusere på fire ud af de seks spørgsmål.

I forbindelse med specialets metodiske valg har det stået klart at WPR-tilgangen har været kritiseret. Randi Boelskifte Skovhus og Rie Thomasen har i artiklen ”Popular problems” fra 2017, inddraget WPR-tilgangen. De anskuer nogle begrænsninger ved metoden i form af, at tilgangen ikke giver mulighed for en analyse af, hvordan mennesker tager problemrepræsentationer op i praksis, oversætter, afgrænser og marginaliserer tilgangen i forskning. Et andet kritikpunkt som tilgangen kritiseres for er, at den kun belyser ’problemet’ gennem politiske beslutninger, hvorved individerne der er en del af problemet ignoreres (Skovhus & Thomsen, 2017, s. 114). Dette vil jeg forsøge at gøre op med, ved at anvende tilgangen på politikere, hvorved jeg belyser flere aspekter i italesættelsen af ’problemet’.

Lise Rolandsen Augustin argumenterer for, i ’kvalitativ diskurs og ramme-analyse’ i bogen ’kvalitative udfordringer’ fra 2012, at for at forstå og undersøge diskurser, er vi nødt til at inddrage og undersøge den politiske og institutionelle kontekst, som de udspiller sig i (Agustin, 2012, s. 97). Hun fremhæver derfor, at det er ikke muligt at undersøge en politik isoleret for sig, da den altid vil være påvirket af den kontekst, som den udspiller sig i (Ibid. s. 97). Dette punkt er der fokus på i analysen, ved ikke kun at inddrage lovforslaget, men også medtage handlingerne af lovforslaget, da disse vil være påvirket af den kontekst som behandlingen foregår i. Bacchi antager i sin tilgang, at opfattelsen af et problem ikke kan være givet på forhånd. Det er i stedet noget politikerne er med til at skabe. Problemrepræsentationerne er derfor med til at sige noget om hvilke forståelser der er dominerende i samfundet (Bacchi & Eveline, 2010, s. 63). Specialet vælger derfor heller ikke at anskue lovforslaget udenfor den kontekst i samfundet, som den fremsættes i.

Augustin fremhæver også, at når der undersøges specifikke præsentationer, er det ikke nok kun at anvende primær empirisk materiale, det er nødvendigt at inddrage supplerende materiale (Agustin, 2012, s. 97). I specialet anvender jeg forskelligt empirisk materiale, med forskellige hensigter. Dette har dog ikke en betydning i forhold til den afgørende betydning af diskurser. Dette skyldes at forståelsen i specialet er; at diskurser skaber vores forståelse af et fænomen, og det er derfor interessant hvordan ’problemet’ er italesat og hvad det fortæller os.

Specialet vælger derfor at fokusere på øremærket barsel, ved at se på selve lovforslaget og andre offentlige dokumenter og undersøge hvilke problemrepræsentationer den præsenterer, men finder det også vigtigt at undersøge de tilsvarende diskurser som ’problemerne’ har været med til at

skabe. Dette er i overensstemmelse med Bacchi, da hun anskuer diskurser som afgørende for hvordan et problem bliver forstået (Bacchi & Eveline, 2010, s. 63).

3.3 Præstation og udvælgelse af dokumenter – Dokumentanalyse:

I specialet har jeg udvalgt flere dokumenter, særligt policy dokumenter, som skal danne grundlag for besvarelsen af problemformuleringen. Det empiriske materiale er udvalgt med udgangspunkt i at kunne besvare arbejdsspørgsmålene, og ved at anvende WPR-tilgangen. Jeg finder det derfor relevant at definere hvad dokumenter er og hvordan det forstås i dette speciale, samt hvorfor denne tilgang er særlig relevant for besvarelsen af problemformuleringen. Dernæst vil jeg argumentere for mit valg af empirisk materiale og de empiriske refleksioner jeg har gjort mig. Afslutningsvis præsenteres de udvalgte dokumenter, og deres bidrag og indhold til specialet.

3.3.1 Dokument:

Dokumenter kan defineres på flere forskellige måder, men anskues i dette speciale som noget der er skrevet ned, som mennesker kan læse og fortolke. Generelt kan dokumenter anvendes til at undersøge et bestemt fænomen eller problemstilling, og kan hjælpe med at afdække den eksisterende viden om et emne, ved at inddrage dem i analyser og fortolkninger. Når der arbejdes med dokumenter, kan det være relevant at skelne mellem primært, sekundært og tertiært dokument. Dette speciale anvender sekundære dokumenter, hvilket vil sige at de er udarbejdet i tæt relation til den policy der undersøges, og som er offentlig tilgængelig (Lynggaard, 2020, s. 187). Dette speciale har haft fokus på, at dokumenterne skulle være offentlige tilgængelige og let læselige, da specialet har fokus på hvordan italesættelsen kan have effekter for individer. Primære dokumenter vil ikke være en mulighed i specialet da de ikke er offentlige tilgængelige. Tertiære dokumenter vil heller ikke være muligt da de udarbejdes efter en begivenhed har fundet sted, hvilket øremærket barsel ikke har.

At specialet har udvalgt sekundært empiri stemmer også overens med Bacchis anbefalinger til tekstudvælgelse i hendes tilgang til policy-analyser. Blandt andet opfordrer Bacchi til at der anvendes lovgivninger eller regeringsrapporter, hvilket også findes mest relevant. Dette skyldes at disse netop afspejler problemrepræsentationerne på det pågældende tidspunkt diskussionen om øremærket barsel var relevant for lovforslaget. (Bacchi, 2009, s. 54).

3.3.2 Baggrunden for valget af dokumenter:

Specialet anvender dokumenter til analysen, ud fra hvilke der findes mest egnede til besvarelsen af problemformuleringen og de tilhørende arbejdsspørgsmål. Analysen besvares metodisk og teoretisk ud fra Carol Bacchis WPR-tilgang, og derfor præsenteres empirien og dokumenter i udvælgelsen i relation til Bacchi's anbefalinger og guidelines.

Bacchi tilbyder en metodologisk guideline til hvordan specialet anvender WPR-tilgangen, i form af hendes spørgsmål i henhold til en policy analyse. Ifølge Bacchi bør specialet udvælge dokumenter som er centrale for den udvalgte policy, og implementeringen heraf. Dette kan blandet andet være; *Policy statements, public addresses, parliamentary debate, government reports, pieces of legislation, og court decisions* (Bacchi, 2009, s. 54).

Ifølge Bacchi må specialet først udvælge og afgrænse sig til en specifik policy, for dernæst at arbejde baglæns og undersøge hvordan ændringsforslag bærer 'problemer'. Specialet valgte derfor først at tage udgangspunkt i en konkret policy – lovforslaget om ændring af barselsloven, og derefter undersøger og udvælger dokumenter. Det er dog vigtigt at nævne at Bacchi anskuer policyer som sammenkoblede med andre policy-områder, og et policy-område som barsel, vil unægteligt indeholde sammenkoblinger med mange andre område. Det er derfor også vigtigt at være opmærksom på, at når der udvælges dokumenter og policyer vil der forekomme en fortolkning som kan afspejle ens egne interesser eller et emne som er meget omdiskuteret i offentligheden (Bacchi, 2009, s. 54) Da lovforslaget om øremærket barsel ikke var vedtaget ved specialets opstart, og samtidig fyldte en del i den offentlige debat, er det vigtigt at være opmærksom på egne ståsted i debatten, og forsøge at navigere uden om den, for at skabe en objektiv tilgang til policyen. Jeg har derfor fokus på, at øremærket barsel er et offentligt omdiskuteret område, som både hos politikere og i befolkningen bærer præg af flere divergerende holdninger, både personlige men også i sammenkobling til andre policyer.

Kvalitetskriterierne i denne policy undersøgelse fokuserer på det kvalitative studies fordele. Når der anvendes og foretages et kvalitativt studie, overføres de kvantitative studiers kvalitetskriterier. Dette tager specialet dog afstand fra, da kvantitativ forskning ofte forsøger at foretage en evidensfokuseret og scientistisk model for forskning. Et kvalitativt studie mødes ofte med en ideologi om, at kun det blindt kontrollerede eksperiment kan producere ny viden, og møder derfor et krav om reliabilitet, validitet og generaliserbarhed. Specialet anser ikke disse kvalitetskrav, men anerkender et andet behov for at respektere den kvalitative forsknings særegenhed. I stedet vælger specialet at følge Tanggaard (2004), som advokerer for, at vi taler om transparens i stedet

for reliabilitet, om gyldighed i stedet for validitet og om genkendelighed i stedet for generalisering (Brinkmann & Tanggaard, 2015, s. 522). Ved at specialet væger at tage udgangspunkt i Tanggaards, anerkender der at kvalitative studiers kvalitet især må omhandle velbegrundede metodologiske refleksioner. Det skal være muligt at kunne gennemskue vejen fra design til undersøgelse, til udførelse, analyse og resultater. Dette giver også mulighed for at kunne stille sig kritisk i forhold til undersøgelsen resultater, men samtidig at kunne lade sig inspirere eller forsøge at lave et lignede studie. Specialet har derfor særlig fokus på studiets transparens, og metodologiske refleksioner (Brinkmann & Tanggaard, 2015, s. 523).

3.3.3 Udvalgte dokumenter:

Hensigten med at undersøge problemrepræsentationer, medførte valget af nogle centrale dokumenter. Debatten startede da regeringen d. 26. oktober 2021, vedtog en aftale om implementering som skulle til afstemning, hvilket gør både aftaleteksten fra d. 26. oktober 2021, 1. Behandlingen af L104, samt forslaget til lovændring særlig relevant. Derudover fandt jeg det relevant at inddrage en rapport fra før vedtagelsen af lovforslaget, da den direkte anskuer hvad problemerne ved den nuværende barselslovgivning er, samt effekterne af den kommende. Derudover er det en rapport som er offentlig tilgængelig, og rettet mod at borgere skal læse den. Dette speciale er interesseret i at finde ud af, hvilke diskurser regeringen og politikerne taler ud fra. Ved at anvende dokumenter, bidrager dette til en indsigt i hvordan regeringen taler om problemrepræsentationerne på, samt hvilke emner og ideer regeringen, politikerne og beskæftigelsesministeriet anskuer som en løsning. I dette speciale har jeg valgt at tage udgangspunkt i folketingets hjemmeside og beskæftigelsesministeriets hjemmeside, da denne har været særlig relevant for at udføre en policy analyse. Ligeledes har beskæftigelsesministeriets hjemmeside ført mig videre til Institut for menneskerettigheders rapport og juridiske dokument, som også bliver anvendt i specialet. Nedenfor har jeg derfor udvalgt disse dokumenter til at udforme en policy analyse:

Tabel 1: Dokumenter:

Dokumenttype og afsender:	Dokument titel:	Bidrag og indhold i dokumenterne:
Aftaletekst d. 26. oktober 2021. Regeringen.dk	<i>Aftalte om implementering af EU's orlovsdirektiv og ligestilling af orlovsrettigheder mellem forældre og øremærket orlov. D. 26. oktober 2021.</i>	<p>Aftaleteksten bidrager med et indblik i, hvordan øremærket barsel repræsenteres i det fremsatte lovforslag fra regeringens side. Derudover giver aftaleteksten et indblik i, hvad regeringen anser som løsningen på 'problemet'.</p> <p>Aftaleteksten indeholder yderligere regeringens hovedelementer i aftalen, hvad de anskuer som problematisk samt et udspil om tiltag til at få loven til at virke.</p>
Forslag til Lov om ændring af barselsloven. Fremsat den 22. december 2021, af Beskæftigelsesminister Peter Hummelgaard.	<i>Forslag til lov om ændring af barselsloven L104. 3. marts 2022 som vedtaget.</i>	<p>Med regeringens mål om at få gennemført lovforslaget, fremsatte regeringen lovforslag L104 d. 3. marts 2022. I fremsættelsen af dette lovforslag, fremgår det hvad formålet er, hvad der er gældende forinden vedtagelsen, regeringens overvejelser, samt de nye ønskede ændringer.</p> <p>Lovforslaget L104, vil udgøre en af de centrale dokumenter i analysen, for at undersøge problemrepræsentationerne.</p>
Behandling af lovforslaget nr. L. 104. Behandlet d. 25/1-2022.	<i>1.behandling af L104 Forslag til lov om ændring af barselsloven. D. 25/1-2022.</i>	<p>Behandlingen af lovforslaget giver et indblik i hvad der anskues som "løsningen" på 'problemet', samt hvordan øremærket barsel italesættes og konstrueres.</p> <p>Forhandlinger foregik mellem; Henrik Møller (S), Bent Bøgsted (DF), Niels Flemming Hansen (KF), Lars Boje Mathiesen (NB), Hans Andersen (V), Astrid Carøe (SF), Pernille Skipper (EL), Peter Hummelgaard (Beskæftigelsesministeriet) og Samira Nawa (RV).</p>
Rapport lavet af Institut for menneskerettigheder – 2020.	<i>Institut for menneskerettigheder rapport: Mere ligestilling i de danske barselsregler</i>	<p>Rapporten indeholder en gennemgang og diskussion af gennemførelsen af EU's nye barselsregler, problematikker ved det nye Orlovs direktiv, samt deres anbefalinger til gennemførelsen af loven.</p> <p>Rapporten er medtaget for at give et indblik i hvad der anskues som 'problemet' ved den nuværende og kommende barselslov. Derudover giver den indblik i hvad de anskuer effekten af den nye barselslov vil være, samt hvad "problemet" er.</p>
Juridisk notat, Institut for menneskerettigheder	<i>Juridisk notat – en ligestillings fremmende reform</i>	<p>Notatet indeholder en analyse af gennemførelsen af EU's nye barseldirektiv. Dokumentet analyser hvad gennemførelsen medfører, formålet med den nye lov</p>

der December 2020.	<i>af de danske barselsregler</i>	og anbefalinger til gennemførelsen. Notatet er medtaget for at give et indblik i hvad der anskues som 'problemer' ved den nuværende barselslov og hvordan den kommende barselslov kan løse dette. Derudover giver den indblik i hvad de anskuer som effekten af den nye barselslov vil være.
Pressemeddelelse fra Beskæftigelsesministeriet, d. 26. oktober efter regeringens og folketingets aftale om indførelsen af øremærket barsel.	Politisk aftale om øremærket orlov.	Pressemeddelelsen giver et indblik i hvordan politikerne italesætter det nye lovforslag. Pressemeddelelsen indeholder udtalelser fra beskæftigelses-, - og ligestillingsordførere, og giver derfor et politisk indblik i hvordan de italesætter aftalen.
Beskæftigelsesministeriets ligestillingsvurdering i forbindelse med implementering af det nye lovforslag fra d. 11. januar 2022.	Ligestillingsvurdering af Lovforslaget	Vurderingsdokumentet indeholder en samlet vurdering af de ligestillingsmæssige 'konsekvenser' ved indførelsen. Dette vurderingsdokument indeholder derfor en effektvurdering af lovforslaget, men også en problemrepræsentation af ligestillingen.

3.4 Analysestrategi:

Analysen er udarbejdet efter en forskningsstrategi, der veksler mellem empiri og teori. Dette betyder at de gennemgåede teorier i specialet er hovedteoriene, og dermed bidrager til at fortolke de udvalgte dokumenters indhold i analysen. Denne veksling betyder også at jeg løbende i analysen inddrager andet eksisterende forskning og teori. Herunder inddrages blandt andet et perspektiv på Heteronormativitet, for at inddrage fortolkning og forklaring af familieperspektivet der anlægges i dokumenterne. Derudover inddrages blandt andre, Drude Dahlerup forskning i ligestillingsperspektiver. I Diskussionen vil de inddragede perspektiver og diskussioner blive understøttet af andre artikler og forskning der undersøger barsel og familielivet. Disse inddragelser muliggøre en bredere fortolkning og muligheden for at perspektivere det udvalgte empiri og understøtte argumenter.

Denne veksling mellem empiri og teori, leder hen til at jeg anvender en abduktiv studie tilgang. Dette skyldes at specialet er startet med undren og observation af italesættelsen af øremærket barsel, som jeg derefter forstår ved hjælp af teori. Ved først at inddrage hovedteoriene har det muliggjort

nye indsigter og observationer i dokumenterne, som jeg derefter har forsøget at forstå igennem inddragelse af andre teoretiske aspekter. Dette gør at specialet bærer præg, af perspektiver til den abduktive studie tilgang. Dog udformes den abduktive tilgang ikke igennem en række trin i en forudgående fastlagt rækkefølge (Andersen, Hansen, Klemmensen, & Andersen, 2012; ATU, 2022) hvilket denne analyse til dels gør, da den inddrager WPR-tilgangens spørgsmål. Analysen bærer derfor kun præg af et perspektiv til den abduktive studietilgang.

Analysens opbygning vil derfor delvis blive udformet efter WPR-tilgangens udvalgte spørgsmål og teoretiske perspektiv. Spørgsmålene vil ikke blive besvaret direkte, men vil være styrende for besvarelsen, da analysen er opbygget efter en kronologisk inddragelse af spørgsmålene. Spørgsmål 1 og 2 er særlig relevante for analysens opbygning, da inddragelsen af diskursanalysen og herunder dikotomier, vil blive styrende for hvordan de udvalgte dokumenter bliver anvendt og inddraget, da dikotomier og diskurser er udledt herfra.

Dette betyder derfor at dokumenterne ikke kun inddrages når det findes relevant for det udvalgte spørgsmål, men at fundne diskurser og dikotomier i dokumenterne er ledende for analysens opbygning.

4. Analyse:

4.1 Første analysedel:

Specialets første analysedel tager udgangspunkt i den første del af problemformuleringen og det første arbejdsspørgsmål;

Hvad repræsenteres som 'problemet' i behandlingen af lovforslaget om øremærket barsel?

og

Hvilke diskurser ligger til grund for problemrepræsentationen?

Til at besvare disse spørgsmål inddrages WPR-tilgangens spørgsmål 1 og 2, med henblik på at kunne definere problemrepræsentationen og de diskurser der ligger bag lovforslag L104 omhandlende øremærket barsel. Specialets første delanalyse er rettet mod at belyse problemrepræsentationerne hvilket samtidig vil danne grundlag for at kunne besvare anden delanalyse, der undersøger 'silences' og effekter.

Den første delanalyse starter med at undersøge problemrepræsentationerne der kommer til syne i orlovsdirektivet og lovforslaget. Specialet anskuer det første spørgsmål i WPR-tilgangen for særligt relevant, da den handler om at identificere problemrepræsentationen af øremærket barsel. Spørgsmålet har derfor til formål at præcisere hvordan der tænkes om fænomenet, og hvad der bliver repræsenteret som et problem. Dette betyder at jeg først konkret undersøger EU-direktivet og behandlingen af lovforslaget om øremærket barsel, og deraf undersøger hvad regeringen og politikerne anser for løsningen af ligestillingsproblematikken. Ved at undersøge "løsningen" bliver det muligt at undersøge og analysere hvad regeringen og politikerne repræsenterer som "problemet".

Når jeg først har indsigt i, hvilke problemrepræsentationer der opstår, er det dernæst muligt at foretage en diskursanalyse af de præmisser og antagelser der muliggør og er meningsgivende til denne problemrepræsentation. Dette gøres igennem WPR-tilgangens andet spørgsmål, hvor jeg foretager en diskursanalyse af fremtrædende dikotomier. Dette skal lede op til at undersøge italesættelsen af flere aspekter i dokumenterne, herunder blandt andet; lighed og ulighed, forholdet mellem mor og far, kvinder og mænd samt biologiske og sociale aspekter. Disse skal lede op til anden delanalyse og hvor betydninger og effekter af disse undersøges.

4.1.1 Orlovsdirektivet:

Den 13. juni 2019 stemte et flertal i Europarådet for vedtagelse af et nyt direktiv, EU-direktiv 2019/1158 af 20. juni 2019 Orlovsdirektivet. Det nye direktiv havde til formål at afhjælpe kvindelige arbejdstagers underrepræsentation på arbejdsmarkedet. Direktivet havde også til formål at støtte både kvinder og mænds karriereforløb, ved at give bedre mulighed for at kunne forene arbejde og privatliv. For det tredje var formålet med direktivet at fremme ikke-forskelsbehandling mellem kvinder og mænd samt ligestilling mellem kønnene (Boesen, 2019).

Baggrunden for vedtagelsen af direktivet var, at arbejdstagere skulle have mulighed for at opnå bedre balance mellem fordelingen af omsorgsforpligtelse i hjemmet. Kvinder skulle ikke længere nødvendigvis være den primære omsorgsperson i familien, mens fædre skulle gives et større incitament til at tage del i denne rolle (ibid.). Direktivet skulle, blandt andet, indføre forældreorlov til begge forældre og omsorgspersoner, det der omtales øremærket barsel. Medlemsstaterne skulle sikre to måneders forældreorlov til begge forældre, som ikke skulle kunne overdrages til den anden forælder. Hvis den ene forælder ikke ønsker at benytte sig af sine to måneders forældreorlov, vil retten til orlov med delvis betaling gå tabt. Direktivet er nedskrevet i 'Den Europæiske Unions Tidende' med overskriften:

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV (EU) 2019/1158 af 20. juni 2019 - om balance mellem arbejdsliv og privatliv for forældre og omsorgspersoner og om ophævelse af Rådets direktiv 2010/18/EU

(Europa-parlamentets og Rådets direktiv (EU), 2019).

Selve overskriften hentyder til at der er mangel på frihed og balance mellem arbejdsliv og privatliv, hvilket kan anskues at være på grund af det tidligere direktiv 2010/18/EU - L58/13 (2010). Det er dog relevant at bemærke i direktivet, at der er tale om et minimusdirektiv. Dette betyder at medlemsstaterne frit kan vedtage eller anvende lovgivningen, så den er mere fordelagtig for landets arbejdsgivere. Det står derfor de danske politikere og regeringen frit for at ændre de eksisterende rettigheder, skærpe om forældre frit kan fordele de 32 ugers barsels dagpenge mellem sig. Direktivets mål er derfor kun at øremærke 2 måneder til faren, og ikke at bestemme hvordan barselsreglerne skal udformes.

Det findes derfor mere interessant at undersøge øremærket barsel i en dansk politisk sammenhæng, og deres arbejde med direktivet og udformning af lovforslaget. Ved at undersøge øremærket barsel i et dansk politisk perspektiv, giver det mulighed for at anskue hvordan politikere anskuer

ligestilling mellem kvinder og mænd. Derudover er en ændring i en central lov som barselslovgivningen, en ændring der vil berøre næsten alle dele af samfundet. En sådan ændring vil være en tydelig form for politisk formuleret budskab som borgere kan forholde sig til, da den giver indsigt i hvordan Politikerne forholder sig til familiestiftelse, både praktisk men også ideologisk. Dette skyldes at det vil afspejle lovbestemmernes syn på køn, kønsroller og ligestilling (Borchorst & Dahlerup, 2003, s. 195).

4.1.2 Lovforslaget:

Som tidligere nævnt, foreslår Bacchi, at vi arbejder baglæns. Det vil sige at vi først undersøger lovforslaget, og hvad forslaget foreslår som "løsning" på 'problemet'. Dette findes derfor relevant at starte analysen med.

Efter at EU vedtog EU-direktivet d. 20. juni 2019, udarbejdede regeringen og aftalepartierne, et forslag til lovændring som omfatter følgende hovedelementer:

- *Direktivet implementeres i en 24/24-model, hvor hver forælder får ret til 24 ugers orlov.*
- *Der øremærkes kun de forældreorlovsuger til lønmodtagere, som orlovsdirektivet kræver.*
- *Direktivets 9 ugers øremærket forældreorlov skal afholdes inden for barnets første leveår.*
- *Familier stilles derudover i vid udstrækning som i dag i forhold til muligheden for at afholde orlov med deres børn. Det gælder fx i forhold til selvstændige og familier med kun én forælder.*
- *Arbejdsmarkedets parters anbefalinger om implementering af omsorgsorlov, ansættelsesrelaterede rettigheder og fleksible arbejdsordninger gennemføres.*
- *Sociale forældre skal have mulighed for at tage del i den overførbare del af orloven med barnet. (Aftaletekst, 2021)*

Det første initiativ der præsenteres i lovændringen omhandler, at hver forældre skal have ret til 24 ugers orlov. Dette betyder at den nuværende barselslov skal ændres, således det giver mulighed for en lige fordeling af barselsdagene. Ligeledes understøtter det næste forslag at der skal være en klar grænse mellem lønmodtagere og selvstændige. Barselsreglerne skal være tilpasset de enkelte modtagere, således der er særskilte regler for selvstændige og ledige. Fordelingen af barselsdagene skal derfor afhænge af modtageren. Såfremt familierne består af en eller flere selvstændige, eller at

der kun er én forælder, skal der være mulighed for samme barselsordning som i dag. Dette betyder derfor at der er andre regler for selvstændige og ledige;

3.1.2.2: Forældre, der er ledige ydelsesmodtagere eller selvstændige:

Da orlovsdirektivets ret til 9 ugers øremærket forældre- orlov omfatter lønmodtagere, foreslås det, at selvstændige og ledige ikke omfattes af de foreslåede regler om ret til øremærkning af de 9 ugers orlov.

En far/medmor, der ikke er lønmodtager, kan således vælge at overdrage op til 22 ugers orlov til mor. En mor, der ikke er lønmodtager, kan ligeledes vælge at overdrage op til 22 ugers orlov (8 ugers orlov efter fødslen og 14 ugers orlov herefter) til far/medmor.

(Forslag til lov om ændring af barselsloven, 2021, s. 8)

Lovændringen har derudover til formål at skabe mere fleksibilitet på arbejdsmarkedet, så der kan skabes større balance mellem arbejdsliv og privatliv. Afslutningsvis skal forslaget være med til at skabe mulighed for større fleksibilitet for LGBT+ familier;

Med den politiske aftale skabes der mulighed for større fleksibilitet for lgbt+ familier, idet sociale forældre får mulighed for at tage del i orloven med deres barn ved, at barnets sociale forældre kan overdrage deres overdragelige uger og orlovsrettigheder til barnets sociale forældre. En social forælder er i barselslovens forstand en forælders ægtefælle eller samlever, der er tiltænkt en forældre lignende relation til barnet eller en kendt donor, der er tiltænkt en forældre lignende relation til barnet eller dennes ægtefælle eller samlever.

(Forslag til lov om ændring af barselsloven, 2021, s. 6)

Øremærket barsel er derfor centrum for en større mængde tiltag, hvoraf visse af tiltagene retter sig mod at foretage ændringer, som har betydning for arbejdsmarkedet og flere rettigheder herunder. Andre er rettet mod at skabe vilkår der står i overensstemmelse med familiernes arbejdsliv og familieordninger.

Kort opsamlet har øremærket barsel derfor til hensigt at;

(...) skabe mere ligestilling mellem mænd og kvinder på arbejdsmarkedet og i familien ved at tilskynde til en større lighed af orloven mellem forældrene, og ved at fædre får tildelt øremærket orlov.

(Aftaletekst, 2021)

(..) at skabe mere ligestilling og fleksibilitet på arbejdsmarkedet. Aftalen er et vigtigt skridt på vejen til at fremme ligestilling både i hjemmet og på arbejdsmarkedet, så forskellen mellem mænd og kvinder i forhold til løn, pension og karrieremuligheder udlignes. Samtidig giver aftalen plads til en høj grad af fleksibilitet for familierne. Derudover vil aftalens øremærkede ret til forældreorlov til fædre og mødre understøtte muligheden for, at også fædre tidligt kan knytte bånd til deres barn.

(Aftaletekst, 2021)

Overordnet præsenterer regeringen derfor øremærket barsel som løsning på et problem i et samfund, hvor der, ifølge dem, mangler ligestilling og rettigheder. Det udvalgte citat skal derfor anskues som regeringens og politikernes holdning til, hvordan øremærket barsel skal være med til at udligne forskellen på kvinder og mænd, når et barn kommer til verden. Herigennem problematiseres det, at der hidtil ikke har været tilstrækkeligt med tiltag for at sikre fordelingen af barslen ligeligt, og dermed opnå mere ligestilling i samfundet. Dette har ovenstående forslag til formål at ændre på. Dette kan bl.a. ses i behandlingen af lovforslaget, hvor ordfører Henrik Møller præsenterer forslaget;

Det glæder mig, at vi nu tager et stort skridt på ligestillingsområdet. Det vil gavne familier, virksomheder og ligestillingen i samfundet. Jeg ved samtidig, at der er nogle familier, der stadig har et stort behov for at kunne tilrettelægge orloven fleksibelt, ligesom nogle vil kritisere den nye orlovsmode for at anfægte familiernes mulighed for at kunne planlægge barslen mellem to forældre. Derfor tager den nye orlovsmode også udgangspunkt i at bevare størst mulig fleksibilitet for familierne. Men vi må også se i øjnene, at udviklingen på ligestillingsområdet går ekstremt langsomt. Undersøgelser peger på, at cirka hver tredje far gerne ville have holdt mere orlov, end han gjorde. I 2019 holdt nye fædre i gennemsnit 34 dages orlov, mens mødre holdt 280 dages orlov. Og ser man på udviklingen over de seneste 5 år, har fædre i gennemsnit taget 1 dags orlov mere om året. Der er med andre ord behov for, at vi fra politisk side skubber på udviklingen.

(Forslag til lov om ændring af barselsloven 1. behandling, 2022)

Dette citat antyder at fordelingen af forældreorlov ikke er ligeligt. Generelt tager kvinder en markant højere del af barslen end mænd gør. Dette menes at have en negativ effekt på fordelingen af lønnet og ulønnet arbejde, og for kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet. På grund af dette finder regeringen og aftalepartierne det relevant at udforme nogle tiltag, der kan være med til at bidrage til en mere ligelig del af barselsorloven. Dette henviser til, at regeringens definition af ulighed mellem kønnene skal findes i barselsorloven.

Ifølge Bacchi er problemrepræsentationerne dog mere komplekse end som så, da der indlejrer sig flere i hinanden (nesting), hvorfor specialet er nødt til at undersøge problemrepræsentationerne yderligere (Bacchi, 2009, s. 21). I og med at barselslovgivningen er så indlejret i samfundet, betyder det også, at det berør mange flader. Som ovenstående viste var ligestilling i samfundet et af de store problemer som loven skulle forsøge at løse. Det var dog ikke kun i forbindelse med ligestilling mellem mænd og kvinder i hjemmet, men også på arbejdsmarkedet i forbindelse med løn og ledelsesstillinger. Det anskues derfor at politikkerne implicit anfægter at der er et problem både i hjemmet, men også på de danske arbejdspladser i forbindelse med kønsfordeling i form af flere kvindelige ledere. Dette tyder på at der i aftalen om øremærket barsel kan ses en sammenhæng mellem antal barselsdage, løn og kønsfordeling i form af flere kvindelige ledere. Dette kommer til udtryk i regeringens målsætninger om en implementering af ansættelsesrettigheder, fleksible arbejdsordninger og fleksible ordninger for selvstændige og ledige.

I disse antagende problematikker er det underforstået at samfundet bærer præg af nogle kønsforskelle og ulige rettigheder når det kommer til barsel og ligestilling, og antyder at vi har behov for forandring. Der er altså grundlæggende forskel på at være kvinde og mand på barsel. Det problematiseres yderligere at de regler der har gjort sig gældende i den nuværende barselslovgivning, har givet anledning til frihed og selvbestemmelse i familien, men ikke levet op til forventningerne. Derfor er formålet med tiltagene at skabe mere ligestilling, men samtidig også skabe større fleksibilitet på arbejdsmarkedet for kvinder. Effekten af øremærket barsel forventes derfor at ligestille kvinder og mænd på flere fronter, men der antages således også at der eksisterer et ”problem” i Danmark. Denne problemrepræsentation af barselslovgivningen medvirker til at skabe en forståelse af, hvorfor den kønsmæssige ligestilling ligeledes problematiseres. Det antages at øremærket barsel vil være et vellykket tiltag til at opnå den politiske målsætning om ligestilling

mellem kvinder og mænd, både i hjemmet og på arbejdsmarkedet, og skabe større fleksibilitet i familierne. Problemrepræsentationerne i øremærket barsel er derfor komplekse, og omfatter mange antagelser om 'problemer', men overordnet knyttets samtlige 'problemer' der repræsenteres sig til; *Mangel på ligestilling på flere områder*. Både i forbindelse med køn, på arbejdsmarkedet og i familien. Der sker derfor underforstået holdning om, at det der anskues for det 'normaliserede' i samfundet skal rykkes ved, for at opnå ønskede ligestilling.

4.1.3 Hvilke antagelser og præmisser er grundlag for denne problemrepræsentation:

Efter at have undersøgt hvordan problemet bliver repræsenteret, findes det relevant at inddrage WPR-tilgangens andet spørgsmål, som identificerer og analyserer den logik, der danner grundlaget for den specifikke problemrepræsentation. Specialet vil derfor fremhæve og præsentere den baggrundviden der synes at tages for givet, igennem undersøgelse af forudsætninger og antagelser. Anden del af første delanalyse bliver dermed en udvidet analyse af problemrepræsentationer, som blev identificeret i analysens første spørgsmål. Ifølge Bacchi er problemrepræsentationer og fremstillinger et udtryk for bestemte antagelser. Disse antagelser er med til at sætte ramme for, hvordan vi forstår og taler om barsel som et socialt problem. For at undersøge disse antagelser anvendes Bacchis tre analytiske redskaber; dikotomier, kategoriseringer og nøglebegreber. Ved at anvende disse bliver det muligt at undersøge hvilke antagelser og forståelser der ligger til grund for problemrepræsentationen. I dette afsnit vil jeg derfor undersøge de antagelser og forståelser der ligger bag lovforslaget om øremærket barsel.

4.1.4 Er en reform af de danske barselsregler løsningen på 'problemet':

I ovenstående stod det klart, at den underliggende antagelse i problemrepræsentationen og ønsket om at ændre denne, er den ulige opdeling af afholdte barselsdage mellem kvinder og mænd, som menes at have en indflydelse på kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet. Når specialet kigger dybere i dokumenterne, bliver det tydeligt, at rapporterne der er udarbejdet inden regeringens lovforslag blev fremlagt, har en særlig antagelse om at 'problemet' ligger i, at kvinderne ikke har mulighed for at deltage på arbejdsmarkedet i samme omfang. Det antages bl.a. at kvinder ikke har samme mulighed for at opnå forfremmelser og lige løn, på grund af, at de afholder flest barselsdage. Det antages altså at der eksisterer en kønsmæssig ulighed som følge af de eksisterende barselsregler. En forudsætning for at ændre dette, antages at være en reform af de eksisterende regler. Hvis ikke der sker en reform af de nuværende regler, antages det at;

Fordelingen af orloven mellem forældrene vil dermed ikke være ligestillings fremmende, ligesom det vil indebære mindre selvbestemmelse til forældrene, idet flere uger låses til henholdsvis moren eller faren/medmoren og færre uger kan deles. På den måde vil barselsreglerne forblive ulige med mindre fleksibilitet og mindre valgfrihed til at tilrettelægge orloven i familierne

(Menneskerettigheder, 2022, s. 45)

Rapporten fra Institut for menneskerettigheder argumenterer derfor for, at det ikke er nok at tillægge 9 uger øremærket barsel til far oveni de eksisterende barselsuger. Der skal ske en helt ny reform af de eksisterende barselsregler. Specialet anskuer altså, at der eksisterer et hierarki, hvori kvinderne ikke anskues som ligeværdige med mænd på arbejdsmarkedet, fordi de biologisk har fødselsevner. Kvinders subjektpositioner er altså med til at bestemme deres eksistensvilkår, og samtidig med til at begrænse deres handlemuligheder. Dette skyldes at deres eksistensvilkår bliver skabt af en kulturel debat der er afledt af deres biologiske reproduktion. Kvindekroppen får altså tillagt en kulturel forståelse igennem de repræsentationer samfundet har givet dem.

Det ses derfor tydeligt i problemrepræsentationerne, at der eksisterer et modsætningsforhold mellem moderskab og faderskab. Generelt er lovforslaget et forsøg på at ændre denne hierarkiske opdeling, men den politiske konstruktion af moderskabet og faderskabet bærer præg af en historisk konstruktion. Udgangspunktet for policyen er derfor et ønske om at forandre forestillinger om moderskab, samtidig med en indirekte diskussion om mødre stadig skal konstrueres som de primære eller eneste omsorgsgiver. Dette leder også op til at udfordre den traditionelle forståelse af faderskabet, som ikke kun forsørger, men som ligestillet med moderskabet. Lovforslaget bærer præg af, at denne udfordring af faderskabets rolle, bliver en politisk kategori, som skal konstrueres ud fra forestillinger om den kvindelige omsorgsrolle. Faderen skal derfor defineres ud fra allerede angivne positioner og faktorer der definerer en moderrolle, og derunder acceptere den rolle, som politikernes tale forsøger at skabe diskurser ud fra. Der anskues derfor, at dokumenterne lægger op til, at der ikke skal være forskel på kønnene i forælderrollen, som der ellers hidtil har været. Dette kan anskues i behandlingen af lovforslaget;

Så handler det om lige rettigheder og anerkendelse af fædre som omsorgspersoner. Der var engang, hvor barsel var noget, der var forbeholdt kvinder, hvor omsorg for børn var noget, der var forbeholdt kvinder, hvor det at tage sig af hjemmet både var kvinders pligt og deres ret, og hvor det var noget, mænd skulle holde sig fra. Den tid er vi heldigvis forbi, og det at give mænd og fædre de

samme rettigheder til at være primære omsorgspersoner og have chancen for det er et rigtig, rigtig vigtigt skridt.

- Pernille Skipper (EL) (Forslag til lov om ændring af barselsloven 1. behandling, 2022)

Indtil nu har der været øremærket langt mere orlov til kvinder end til mænd, og det er tiden altså løbet fra. Der er ikke noget, der tilsiger, at mødre skulle være bedre forældre end fædre, og med det her lovforslag bliver der nu øremærket 11 ugers barselsorlov til hver forælder, mens resten er til deling.

– Samira Nawa (RV) (Ibid.)

det er vigtigt, at lovgivningen og lønmodtagerrettighederne følger med udviklingen i samfundet, også når det kommer til familielivet. Kvinder betragtes ikke længere som den eneste og primære omsorgsperson i familien. Forældre består ikke kun af par af samme køn, og i nogle familier er der ikke nødvendigvis to forældre.

– Henrik Møller beskæftigelsesministeriet (Ibid.)

Disse citater henviser til et forsøg på et opgør med en dikotomi mellem kvinder og mænd i deres rolle som omsorgspersoner, som de i stedet skal ligestilles i. Men konstruktionen bærer også præg af, at være en politisk konstruktion, som forsøger at give moderrollen og faderrollen samme egenskab, uden at tage højde for kønnenes forskellighed. Denne diskussion bærer derfor præg af et forsøg på at udfordre og fjerne denne forskel mellem kønnene, og gøre op med den ulighed der eksisterer (Borchorst, 2004, s. 32). Her kan henvises til et forsøg på at mobilisere mod hvad der måtte være 'normaliserende', og i stedet ændre den kulturelle samfundsforståelse der eksisterer.

4.1.5 Er lighed det modsatte af forskellighed:

Ovenstående leder op til en anden dikotomi der kan analyseres, forholdet mellem lighed og forskellighed. Hele talen om øremærket barsel er et resultat, af et forsøg på at gøre op med den påståede ulighed mellem kønnene. Kvinder og mænd skal have de samme rettigheder, men spørgsmålet er om det er muligt at insistere på at stille det forskellige lige ved, at formulere krav om lighed mellem kønnene, når udgangspunktet handler om at få børn (Borchorst, 2004, s. 32). Politikernes ønske om lighed på arbejdsmarkedet kan derfor ses som et forsøg på at ændre den eksisterende holdning, og starte en kønsforhandling, som kan ændres, ikke kun i det sproglige

element, men i hele den sociale interaktion, så den sociale orden kan acceptere både mor og far ligeligt på barsel.

Historisk er lighed og forskellighed ofte blevet fremstillet som hinandens modsætninger, og der har eksisteret mange diskussioner om, kvinder og mænd er lige eller ulige. Spørgsmålet er dog om lighed egentlig er det modsatte af forskellighed (Dahlerup, 2003, s. 29). Sprogligt implicerer ligestilling; at der er tale om to partnere, og talen om ligestilling er tæt forbundet med talen om retfærdighed og uretfærdighed og kampen mod diskrimination. Dette skel pointerer derfor at der eksisterer ulighed, men også at denne ulighed kan og bør ændres (Ibid.).

Ifølge Drude Dahlerup 2003, kan der identificeres to forskellige mål for ligestilling. *'Lige muligheder'* og *'faktisk lighed'*. Lige muligheder dækker over det klassiske liberalistiske perspektiv - den dygtigste vinder. Det indebærer dog ikke et krav om, at alle skal det samme. Målet er i stedet at skabe reelle, ikke blot formelle, lige muligheder. Den enkeltes indsats og præferencer skal være afgørende, og de lige muligheder skal blot være reelle (ibid. s 33). I modsætning hertil findes den socialistiske ligestillingstankegang, som udfordrer den liberalistiske tankegang, og stiller spørgsmål ved om mulighederne nogensinde bliver reelt lige. De mener at selve samfundsstrukturen producerer ulighed og forhindre dermed at der kan eksistere reelt lige muligheder. Dertil kommer at mennesker ikke har samme forudsætninger. Dette perspektiv indebærer at; alle når frem til målet på samme tid, og alle der vil opnå får samme position (Ibid. s. 33). I forslaget om øremærket barsel kan der blandet andet anskues det liberalistiske ligestillingsperspektiv, da forslaget bærer præg af lige muligheder for både mor og far;

Med forslaget forventes flere fædre at holde mere orlov, hvilket kan bidrage til større ligestilling mellem mænd og kvinder både på arbejdsmarkedet og i familien. Undersøgelser peger på, at det gavner både fædre, mødre og børn, når begge forældre kan være sammen med børnene tidligt i livet. Fædres orlov gavner for eksempel børns udvikling og trivsel, og forbedrer fædres sundhed og tilknytningen til deres børn. Undersøgelser peger også på, at fædres brug af orlov fører til større ligestilling i hjemmet, hvor det ofte er mødrene, der tager barns første sygedage, og som står for de fleste opgaver i hjemmet. Derudover kan fædres brug af orlov bidrage til at mindske forskellen mellem mænd og kvinder i forhold til løn, pension og karrieremuligheder på sigt. På den baggrund forventes lovforslaget at have positive ligestillingsmæssige konsekvenser for både kvinder og mænd
(Beskæftigelsesministeriet, Ligestillingsvurdering af lovforslag L104, 11. januar 2022).

I citatet kan det antydes at kvinder og mænd skal have mindst mulige forskelle i karriemuligheder og dermed have mulighed for at opnå det samme. Barselsreglerne skal dermed ikke stå i vejen for at opnå det samme. Reglerne på barselsområdet skal i stedet bære præg af en lige chance for både kvinder og mænd. Det kan diskuteres hvorvidt dette er muligt i forhold til de biologiske aspekter der kan forekomme i forbindelse med graviditet, fødsel og amning.

4.1.6 Det biologiske eller sociale aspekt:

Spørgsmålet er om samfundet reelt kan behandle det, i udgangspunkt, ulige, lige? Kan samfundet behandle et biologisk determineret vilkår for kvinder, som mænd ikke har, ligeligt? I Dahlerup 2003, argumentere hun for at ligestillingspolitik for det første er en forskelspolitik. Dette skyldes at den tager udgangspunkt i to køns uforanderlige forskellighed og interne homogenitet. Denne diskussion om lighed og forskellighed udspiller der sig mange af. Imidlertid er modstillingen dog blevet kritiseret for at være en falsk dikotomi (Dahlerup, 2003, s. 39). Flere forskere opstiller spændingen, men i Dahlerup 2003, henviser hun til at der er tale om en politisk dimension og en ontologisk dimension. Flere argumenterer for at *lighed* kun bør anvendes hvis der er tale om menneskesyn. Det eksisterer altså en spænding mellem politiske krav om ligestilling på den ene side, og menneskesynet (ontologien) på den anden side (Ibid. s. 39). I diskussionen om øremærket barsel er det muligt at diskutere disse to syn. Hvorvidt kvinder og mænd er ens eller forskellige, er som udgangspunkt et ontologisk spørgsmål, der handler om væren og menneskelighed. Ligheds diskussionen er i stedet et faktuel emne, der handler om levevilkår og politiske og strategiske indsatser eller mål – herunder for eksempel lige adgang til arbejdsmarkedet uanset køn (ibid.). Behandlingen af lovforslaget er blevet kritiseret, af befolkningen, for ikke at behandle forskellen mellem kvinder og mænd for de biologiske forskelle der forekommer når et barn bliver født, herunder f.eks. amning (Informationen, 17. september 2021). Det findes derfor interessant at i de udvalgte dokumenter er ordet *amning* kun blevet nævnt en gang;

Så nævner jeg bare, at der er nogle uger efter en fødsel, hvor det kan være nødvendigt, at det er moren, der holder orloven. Der er også noget med amning osv. Men vi så jo gerne, at det her var fordelt, således at familierne fuldstændig selv kunne få lov til at bestemme.

- Niels Flemming Hansen (KF). (Forslag til lov om ændring af barselsloven 1. behandling, 2022)

Den ontologiske del af behandlingen anses derfor ikke som relevant i det politiske aspekt om øremærket barsel, da det ikke kommenteres yderligere på. Generelt argumenterer Dahlerup 2003 for at begreberne *lighed og forskellighed* er dårlige analytiske begrebspar (Dahlerup, 2003, s. 39). Det er interessant at medtage Dahlerups argumenter, da hun argumenterer for at det i dag er muligt at kritisere uligheder i samfundet, uden at være tvunget til at inddrage diskussionen om gener og andre biologiske fænomener (ibid., s. 39). Dette argument kan også implicit anskues i behandlingen af lovforslaget, da de biologiske vilkår ikke medtages i behandlingen eller lovforslaget, hvilket ovenstående også viste. De uligheder der opstår i samfundet i forbindelse med øremærket barsel, bliver derfor ikke diskuteret i dokumenterne, i forhold til biologiske elementer. I forlængelse af dette, er det muligt at argumentere for, at kønnet i dokumenterne, ikke skal anskues ud fra de biologiske aspekter, men i stedet opfattes igennem den kulturelle kontekst. Kønsrollerne mor og far besidder, skal derfor forstås igennem en konstruktion, der konstrueres igennem social interaktion, men også igennem et fænomen i proces.

4.1.7 Er far lige så god som mor:

Idealmæssigt forsøger politikerne at ligestillings bestræbe sig på at køn ikke skal spille nogen rolle når det handler om barsel, og i deres lovforslag (Dahlerup, 2003. s. 39). Alligevel bærer behandlingen implicit præg af at kønskategorisere far og mor. Barsel til fædre fremhæves meget positivt, mens mødres barsel fremhæves med negative aspekter;

Fædres orlov gavner for eksempel børns udvikling og trivsel, og forbedrer fædres sundhed og tilknytningen til deres børn. Undersøgelser peger også på, at fædres brug af orlov fører til større ligestilling i hjemmet, hvor det ofte er mødrene, der tager barns første sygedage, og som står for de fleste opgaver i hjemmet. Derudover kan fædres brug af orlov bidrage til at mindske forskellen mellem mænd og kvinder i forhold til løn, pension og karrieremuligheder på sigt.

- (Beskæftigelsesministeriet, 11. januar 2022)

Ovenstående citat er blot et af flere, hvor de positive egenskaber ved barsel til fædre nævnes. Generelt anskues fædres barsel som positivt, i den forstand, at det bidrager med sundhed, tilknytning og større ligestilling. Når mødre omtales, er det i stedet ved en henvisning til de lønforskelle der eksisterer, at de laver mest husligarbejde og tager flest barnets sygedage. Den lange barsel mor tager i dag, har derfor en stærk negativ betydning til flere problematikker der menes at

eksistere i samfundet. Ud fra dette, kan der argumenteres for, at der eksisterer en forældre-rolle diskurs, hvor mødre er den faste og primære omsorgspersoner, som barnet har mest tilknytning til. Denne diskurs vil politikerne gerne gøre op med og foretage en *kulturændring, igennem politiske indgreb*; de ønsker derfor at og ændre, hvad de mener, er en fast og givende rolle. Dette ønsker de at ændre ved et politisk indgreb;

Den her aftale er forhåbentlig første skridt mod en kulturændring, hvor fædre er en større og mere aktiv del af deres børns liv. Samtidig kommer det til at betyde langt større ligeløn og mere lige muligheder for fremtidens kvinder og mænd. Det har skabt stor debat, ja, men jeg er sikker på, at det vil betyde positive forandringer.

- Pernille Skipper (EL) (Forslag til lov om ændring af barselsloven 1. behandling, 2022)

Jeg er både glad og stolt over resultatet. Aftalen gør op med nogle store skævheder og ligestiller forældrene efter fødslen. Fædre får samme rettigheder som mødre har haft i årevis, og børnene får mere tid med far.

- Astrid Carøe (SF) (Ibid.)

Ved at anvende begrebet om kulturændring, skaber det henvisning til, at argumentet og logikken bag at det er moren der er den primære, omsorgsgiver og den der tager barsel, blot er blevet accepteret som en selvfølgelighed. Pernille Skipper og Astrid Carøe mener derfor i deres udtalelse, efter den politiske beslutning d. 26. oktober 2021, at øremærket barsel er et vigtigt skridt for at få ændret denne selvfølgelighed. Dette kan også anskues i den historisk fremstilling af mødre, som den primære omsorgsperson og faren som forsørger. Dette er på trods af, at kvinden altid har befundet sig på arbejdsmarkedet, så har det været opfattet som sekundært i forhold til deres primære omsorgsansvar. Mænd er derimod primært blev anskuet som forsørger og deres omsorgsrolle har været ignoreret. Denne traditionelle tankegang om køn bærer derfor både præg af en dominerende ideologisk forestilling og en social praksis (Borchorst, 2004, s. 10).

4.1.8 Bedre muligheder:

Et ord der benyttes meget i dokumenterne, er '*mulighed*'. Ordet optræder 19 gange i 1. *behandlingen af lovforslaget* og 99 gange i *Forslag til lov om ændring af barselsloven*. Ordet anvendes i flere sammenhænge, blandet andet;

Orlovsmuligheder, mulighed for overdragelse, mulighed for udskydelse, bedre muligheder, mødre får bedre mulighed for løn, karrierer, og pension, og muligheder for fremtidens kvinder og mænd.

- (Forslag til lov om ændring af barselsloven 1. behandling, 2022)

Ordet *mulighed* går derfor igen flere gange, og ikke kun i det ovennævnte dokumenter. Det aspekt politikkerne fokuserer mest på i deres policy, er mulighed for selv at bestemme. Forældrene skal have mulighed for selv at bestemme og planlægge, samtidig med at mødre skal have bedre karrieremuligheder. Da dette ord går igen flere gange, kan der argumenteres for, at det er en politisk strategi, i form af, at påvirke borgerne til at tænke øremærket barsel som en fornyet og god mulighed, fremfor nogle regler og love der bliver vedtaget. Specialet anskuer altså brugen af ordet som, at borgerne bliver forsøgt påvirket til at tænke øremærket barsel som noget korrekt og ønskeligt for deres liv og familie, og et redskab der hjælper dem og dermed giver bedre muligheder. Derudover kan der argumenteres for, at ordet skal være med til at opfatte den nuværende barselslovgivning som et 'problem', der giver færre muligheder for borgerne. Øremærket barsel er derfor med til at løse det antagende 'problem'. Hvis policyen omtales, i en positiv vending, som muligheds skabende for både fædre og mødre, vil det muliggøre at borgerne kan tænke og tale om øremærket barsel i positive vendinger, og dermed producere en samlet sociale former for viden. Dette har en betydning for hvordan subjektet styres igennem problemrepræsentationer, og den måde de italesættes på. Dette stemmer overens med Bacchis tilgang, at diskurser er med til at skabe handlinger og bestemte effekter (Bacchi, 2009, s. 35).

4.1.9 Opsamling:

Opsummerende har ovenstående delanalyse dekonstrueret hvordan øremærket barsel problematiseres ved at analysere de emner og ord der omtales i forbindelse med behandlingen af lovforslaget. Ovenstående delanalyse belyser hvordan øremærket barsel er skabt af en debat om manglende ligestilling. I debatten er det underforstået at samfundet bærer præg af nogle kønsforskelle og ulige rettigheder, når det kommer til barsel og ligestilling, og antyder at vi har behov for forandring. Problemrepræsentationen i øremærket barsel er komplekst, og omfatter mange antagelser om 'problemet', men overordnet knyttes samtlige 'problemer' der repræsenterer sig til; mangel på ligestilling, på flere område. For at ændre disse 'problemer' antages det at løsningen er en helt ny reform af de eksisterende barselsregler. I disse 'problemer' eksisterer der et hierarki hvor kvinden ikke anskues som ligeværdig med mænd på arbejdsmarkedet, fordi de har

biologiske fødselsevner og dermed barselsret. Dokumenterne bærer derfor præg af en politisk strategi, der forsøger at påvirke borgerne til at tænke øremærket barsel som en fornyet og god *mulighed*, fremfor nogle regler og love der bliver pålagt borgerne. Øremærket barsel italesættes derfor i positive vending. Dette er med til at skabe et syn på den nuværende barselslovgivning for problemskabende, og dermed skabe positive effekter i talen om den kommende øremærket barsellovgivning.

Ved at analysere disse dokumenter fra politikkerne, Beskæftigelsesministeriet og Institut for menneskerettigheder, konkludere specialet i første delanalyse, at dokumenterne bærer præg af en bestemt politisk diskurs som består af politikernes egne værdier og ønskelige effekter til øremærket barsel. Ovenstående viser at regeringen og politikkerne forsøger at ændre kulturen, normerne og værdierne der eksisterer på barselsområdet. De finder ikke den ulighed der eksisterer i forbindelse med barsel acceptabelt, da disse ses som en forhindring for at opnå kønsmæssig ligestilling i samfundet. Analysen argumenterer derfor for, at politikkerne og regeringen forsøger at ændre flere sociale og kulturelle aspekter i samfundet, men ikke medtager de biologiske. Talen om øremærket barsel bærer derfor præg af nogle præmisser og faktorer der skal medvirke til, at omtalen af øremærket barsel anskues som mulighedsskabende, fremfor den nuværende barselslovgivning. Dette skal få subjektet til at acceptere disse faktorer og dermed handle og tænke i mulighedsskabende ageren.

4.2 Anden analysedel:

Den anden analysedel vil tage udgangspunkt i den anden del af problemformuleringen, og det andet arbejdsspørgsmål:

*Hvilken effekter kan denne problemrepræsentation have?
Og
Hvad italesættes ikke i lovforslaget om øremærket barsel?*

For at besvare disse spørgsmål inddrages fra WPR-tilgangens spørgsmål 4 og 5, med henblik på at kunne analysere betydninger og effekter i relation til problemerne regeringen fremsætter ift. øremærket barsel og ligestilling. Dette gøres ved at analysere hvad lovforslaget og behandlingen ikke forholder sig til i spørgsmål 4, og dermed hvad der ikke tales om – 'silences'. Derudover undersøges det om der optræder diskursive effekter, subjektiveringseffekter og levende effekter, for at undersøge effekter og konsekvenser af problemfremstillingen.

Ved at inddrage disse spørgsmål i analysen sammen med fundne resultater i første analysedel, bliver det muligt at besvare hvilken betydning problemrepræsentationerne kan have, samt hvilken effekten de har for den sociale forståelse af køn og ligestilling.

Analysens formål:

Ved at inddrage spørgsmål 4 fra WPR-tilgangen, giver det mulighed for, i min analyse, at inddrage, reflektere og overveje problemstillinger og perspektiver som policyen *ikke* forholder sig til. Dette WPR-spørgsmål indtager en kritisk position i analysen, da den anskuer begrænsninger der opstår i forbindelse med problemrepræsentationerne. Denne anden analyse del har derfor til formål at undersøge hvordan andre problemrepræsentationer kan synligøres. Indledningsvist vælger specialet at inddrage et økonomisk perspektiv på øremærket barsel.

4.2.1 Økonomiske faktorer:

I forlængelse af ovenstående delanalyse og undersøgelse af eksplicite problemer, findes det nu relevant at undersøge de implicite. Herunder anskues det i læsningen af dokumenterne, at lovforslaget ikke anskuer forskelle mellem fædre. I behandlingen af lovforslaget konstrueres fædre som en samlet gruppe, der alle ønsker og har mulighed for at tage barsel med deres børn. Der eksisterer en forventning om, at alle fædre både vil og ønsker at tage barsel, uanset baggrund og position på arbejdsmarkedet. I rapporten fra Institut for menneskerettigheder, anskues det, at mange deler barslen efter, hvad der er bedst for de enkelte familier. Her spiller f.eks. økonomien, arbejdspladsen, selvstændighed osv. ind (Institut for menneskerettigheder, 2020, s. 33). Det skal nævnes at lovforslaget medtager særskilte regler for selvstændige og familier hvor far og mor ikke bor sammen. Det er dog relevant, at selvom de medtager relevante og vigtige faktorer, nævnes de økonomiske principper ikke. I lovforslaget medregnes de økonomiske konsekvenser for erhvervslivet, staten, kommunen og regionerne (Forslag til lov om ændring af barselsloven 1. behandling, 2022, s. 26). De nævner ikke de økonomiske konsekvenser for borgerne i forbindelse med de nævnte konsekvenser i lovforslaget. I lovforslaget er dette opstillet i en tabel hvor de positive og negative administrative og økonomiske konsekvenser ved indførelsen af lovforslaget fremhæves:

Positive konsekvenser:

Samtidig med øremærkningen gives der mulighed for, at en mor kan overdrage 8 af sine 10 ugers orlov efter fødslen til far eller medmor, så afholdelsen af denne orlov bliver mere fleksibel.

Forældre får også mulighed for at overdrage orlov til sociale forældre og et nærtstående familiemedlem.

(Forslag til lov om ændring af barselsloven 1. behandling, 2022, s. 26)

Negative konsekvenser:

Lovforslaget vurderes at have administrative konsekvenser for borgere, som ønsker at ændre på fordelingen af orlov. Efter forslaget vil forældre - i modsætning til efter de gældende regler - selv skulle anmode Udbetaling Danmark om det, hvis de ønsker, at de 24 uger med barselsdagpenge, som bliver fordelt til hver forælder, skal fordeles anderledes. Øremærkningen af 9 ugers forældreorlov til hver forælder betyder, at dagpengeretten

i denne periode ikke kan overdrages mellem forældrene, og således vil være bundet til hver forælder.

(Forslag til lov om ændring af barselsloven 1. behandling, 2022, s. 26)

I ovenstående citater, nævnes økonomiske konsekvenser for familierne kun igennem, at forældre selv skal anmode om udbetaling af barselsdagpenge hvis de ønsker dem anderledes udbetalt end at barselsdagpenge fordeles ligeligt. Derudover nævner de, at positive konsekvenser ved øremærket barsel er større fleksibilitet til overdragelse i sociale familier. Det er bemærkelsesværdigt i lovforslaget, at der ikke nævnes noget om de enkelte familiers økonomiske forskelle mellem mødre og fædre. Lovforslaget, var som tidligere nævnt, blevet kritiseret for dette i rapporten fra Institut for menneskerettigheder. Her nævnes det, blandt andet, at familierne ikke har råd til, at den ene forælder skal have barselsdagpenge.

”I langt de fleste familier i Danmark tjener manden mest, hvilket også betyder, at fraværet af fuld løn koster relativt mere, hvis far går på barsel.”

Kvindelig respondent (Institut for menneskerettigheder, 2020, s. 30)

”Det gav mening, at jeg holdt al orlov, da min samlever har en høj løn og vi derfor økonomisk ville mærke markant til det, hvis han skulle afholde barsel.”

Kvindelig respondent (Ibid.)

”Det handler om økonomi. Hans løn er højere, så det vil være dyrere for os, hvis han skal holde barsel.”

Kvindelig respondent (Ibid.)

Dette begrundes med at den ene forælder har højere indkomst end den anden forælder, og det derfor vil være for stor økonomisk ændring for familien, at denne forældre skal have barselsdagpengesats. Dette vil, som der også argumenteres for i 1. behandlingen af lovforslaget, betyde at nogle familier vil skulle sende deres børn tidligere i institution.

Et relevant historisk perspektiv på dette, er at det historisk set, var manden der tjente mest i familien, fordi han blev anskuet som ham der skulle forsørge familien, imens moderens indtægt blev anskuet som en biindtægt (Borchorst, 2004, s. 10). Øremærket barsel kan derfor anskues som

et politisk tiltag, for at gøre op med denne forskel. Det nævnes flere gang at øremærket barsel vil skabe ligeløn, og bedre muligheder for fremtidens kvinder og mænd, men ikke hvordan det skal være med til at sikre *ligeløn*. I behandlingen står der:

(...) og så er det godt for ligelønnen, hvis der kommer en mere lige fordeling af barslen, for sådan som det er i dag, ser det ud til, at kvinder mister 10 pct. af deres livsindkomst pr. barn, mens mænd ikke mærker på lønnen, når der kommer nye familiemedlemmer til.

Samira Nawa (RV) - (Forslag til lov om ændring af barselsloven 1. behandling, 2022)

I citatet hentydes der til, at den nuværende barsel er skyld i at livsindkomsten ikke er det samme mellem kvinder og mænd, fordi kvinder mister 10 pct. af deres livsindkomst pr. barn. Hvad de ikke nævner er, hvordan øremærket barsel skal skabe ligeløn i de forskellige fag. Et spørgsmål som er muligt at stille i forlængelse af dette, er hvad de anskuer *lige løn* er? I ovenstående anskues *ligeløn* som at hele den samlede livsindkomst for kvinder og mænd skal være ens. Faktuelt debatteres der dog i samfundet om, at lønnen, for samme uddannelse, ikke er det samme for kvinder og mænd. Mænd tjener i gennemsnit 4-7 pct. mere i løn end kvinder, selv i forhold til samme uddannelse, erhvervs erfaring og branche (FOA, 2021). I lovforslaget står det ikke skrevet, hvordan øremærket barsel skal ændre denne forskel. Selvom der i lovforslaget står, at; *Lovforslaget vil også bidrage til, at forskellen mellem mænd og kvinder i forhold til løn, pension og karrieremuligheder på sigt udlignes* (Forslag til lov om ændring af barselsloven, 2021, s. 21), nævnes det ikke eksplicit hvordan øremærket barsel vil bidrage til dette, eller hvad der menes eksplicit med ligeløn. Dette er et interessant perspektiv da samfundet og medierne især debatterer dette perspektiv.

I forlængelse af dette opstår der en dikotomi i forhold til økonomiske perspektiver og øremærket barsel. Herunder kan forholdet mellem statens og familierne interesse synes at være modstridende. Staten kan antydes at have en interesse i at borgerne arbejder mere og dermed bidrager mere til samfundet, hvilket blandet andet også kan spores til, hvorfor regeringen ikke tilføjer 9 ekstra uger til de eksisterende ugers barsel der allerede var gældende. Familierne kan derimod have en interesse i at få tillagt de ekstra 9 uger til de allerede gældende uger, da dette ville kunne forlænge barslen, og gøre det nemmere for familierne selv at bestemme om fædre skal holde barsel. Der kan derfor antydes at være modsatrettede interesser i lovforslaget imellem staten og familien.

4.2.2 Hvor findes løsningerne og strategien for at løse 'problemet':

Specialet anskuer, at dokumenterne er indskrænket og begrænset, når det kommer til løsningen på de påståede 'problemer'. Overordnet taler dokumenterne om at kvinder ikke er ligestillet med mænd, hvilket skyldes at de tager en væsentlig del af forældreorloven ift. mænd. Eksempelvis anerkender regeringen med lovforslaget at der er et problem, og at øremærket barsel kan løse dette problem. De kommer dog ikke nærmere ind på hvordan øremærket barsel helt konkret skal løse dette problem. Specialet argumenterer derfor for, at dokumenterne bærer præg af manglende løsninger og strategier for hvordan dokumenterne adresser og overvinder 'problemerne'. Lovforslaget bærer derfor præg af begrænsninger. Eksempelvis nævner dokumenterne og politikkerne en lang række konflikter det har, at mødre afholder barslen. De tager ikke forbehold for familiernes forskellighed, f.eks. ift. indkomst og beskæftigelse. Det er derfor muligt at argumentere for, at i regeringens forsøg på at tildele de samme rettigheder og dermed stille familierne lige, skaber ulighed. Ved ikke at tage hensyn til de forskelligheder der kan opstå i en familie, både psykiske, økonomiske og fysiske, skaber det ulighed blandt familierne, da nogle vil have større incitament og mulighed for at tage barsel end andre. Dette ville kunne medføre at nogle børn vil starte tidligere i institution.

I forlængelse af dette opstår der *silence*, da det ikke er problematiseret hvad det har af betydning, hvis fædre vælger ikke at tage øremærket orlov. Hvis fædre ikke tager deres øremærket orlov, ni uger, vil de bortfalde, og barnet ville derfor skulle starte ni uger tidligere i institution (Forslag til lov om ændring af barselsloven, 2021). Som nævnt tidligere ville det ikke være alle fædre der vil tage deres øremærket barsel af flere årsager, men herunder kan, blandt andet, henvises til de økonomiske faktorer. Der kan opstå økonomiske faktorer hvor familier ikke har råd til at fædre tager barsel. Dette forholder policyen sig ikke til. Lovforslaget, bekendtgør sig ellers med at have fokus på fleksibiliteten og mulighed;

De foreslåede regler om en 24-24-model skal understøtte, at forældrene fordeler orloven mere ligeligt, samtidig med, at de enkelte familier får størst mulig fleksibilitet til at tilpasse orloven efter familiens ønske.

(Forslag til lov om ændring af barselsloven, 2021, s. 14)

Desuden sikres størst mulig fleksibilitet ved udnyttelsen af orlov med ret til barselsdagpenge.
(*ibid.* s. 14).

Ovenstående udvalgte punkter fra lovforslaget henviser til, at den fleksibilitet der menes at skabes med øremærket barsel, vil være et særdeles positivt element for familierne. Det kan diskuteres om dette er en løsning, da der ikke gives bud på hvordan familierne eksplicit skal få dette til at passe i de enkelte familier. Tidligere institution start kunne derfor være en konsekvens for flere børn, fordi barsel kan lægge et vist pres på indkomsten;

Ansættelsesforhold og løn udgør et vigtigt grundlag for familiernes prioritering i forbindelse med barselsperioden. Det er ikke overraskende, men for mange betyder et barn også et pres på økonomien. Flere er måske flyttet i hus, har taget lån, har andre børn i institution mv., og er på den måde blevet afhængige af at have det indkomstniveau, som de havde, før de fik børn.

(Institut for menneskerettigheder, 2020, s. 30)

I langt de fleste familier i Danmark tjener manden mest, hvilket også betyder, at fraværet af fuld løn koster relativt mere, hvis far går på barsel.

(Ibid. s. 30)

Det er er altså ikke kun et spørgsmål om fædrene ønsker barsel, men der ligger også et økonomisk incitament bag valget om at tage barsel. Det anskues derfor at der implicit eksisterer nogle problematikker som policyen ikke sætter fokus på. Der lægges i stedet vægt på, hvilke positive egenskaber øremærket barsel vil have, både på arbejdsmarkedet, i hjemmet, for lønnen, og for ligestillingen.

4.2.3 Hvilke effekter producerer repræsentationen af den nuværende barselslov:

For at besvare dette spørgsmål findes det relevant at inddrage WPR-tilgangens spørgsmål 5. Spørgsmål 5 har til hensigt at vurdere om problemrepræsentationerne har en betydning og effekt på den sociale forståelse af forælderrollen og ligestillingsperspektivet. Målet med dette afsnit er at foretage en kritisk vurdering af de fundne effekter, men henblik på at inkludere dem i diskussionen.

4.2.4 Den 'normale' familiekonstruktion:

Ved at inddrage de diskursive effekter, referer Bacchi til, hvordan diskurser er med til at definere en problemrepræsentation, men samtidig også begrænse, hvordan der ellers kan tænkes om

'problemet' (Bacchi, 2009, s. 16). I ovenstående analyse har, en del af fokus, været på de kønsmæssige forskelle der eksisterer mellem mødre og fædre. Dokumenterne bærer præg af en kulturel forståelse af det biologiske køn, hvor kvinden og manden samt den 'normale' familie tillægges nogle karakteristika, igennem den sociale kulturelle forståelse. Politikkerne forsøger i deres tale at *udtrykke*; '*at tiden er kommet til en ny måde at anskue forælderrollerne på*', ved at inddrage LGBT+ og sociale familier i udformningen af lovforslaget;

(..) Og så skaber den her lov jo også et kæmpe fremskridt for lgbt+-familier og for soloforældre.

Samira Nawa (RV) (Forslag til lov om ændring af barselsloven 1. behandling, 2022)

Det er et meget vigtigt skridt for lgbt+-familier i Danmark.

Peter Hummelgaard (Beskæftigelsesminister) (Ibid.)

Aftalepartierne vurderer, at der kan opnås en mere tidssvarende lovgivning, der samtidig vil kunne give en højere grad af fleksibilitet først og fremmest for lgbt+ familier. Det vil sige familier med børn, hvor forældrene danner par med en af samme køn, og hvor der kan være flere, der har eller er tiltænkt en forældrelignende relation til barnet.

(Forslag til lov om ændring af barselsloven, 2021, s. 12)

Inddragelse af disse familier, ligger dog i et afsnit for sig, *paragraf 3.3 – sociale forældres mulighed for at tage del i orloven* (Forslag til lov om ændring af barselsloven, 2021, s. 12), og det kan derfor antydes, ikke at dække over den 'traditionelle' familie type. Det er derfor muligt at diskutere om lovforslaget bærer præg af en herskende diskurs, der forsøger at definere hvad der betragtes som en 'normal' familie. Det er muligt at argumentere for, at regeringen og folketinget anlægger et heteronormativitet perspektiv på denne diskursfremstilling, hvor de anskuer at den 'normale' familie går ind under mor, far og børn. Stater opfattes ofte som den primære bærer og opretholder af heteronormativitet (Bech, 2003, s. 11), hvilket også synes at være tilfældet her. Dette skyldes at folketinget og regeringen i deres lovforslag, forsøger at opdele det normaliserede og konstitutive der synes at være gældende i samfundet, med det 'anderledes' og ikke på samme måde normaliserede familieforhold. Lovforslaget har dog antydninger af, at forsøge at skabe en mobilisering af hvad der måtte være det 'normaliserede' ved at inddrage Lgbt+ familier, da disse ikke nævnes i tidligere forslag. Det er derfor muligt at argumentere for, at den 'normale'

familiekonstruktion kan være under revidering, da dette er blevet et fokuspunkt. Der er dog stadig ingen tvivl om hvad der anses som det normale og normative i samfundet, ved at inddele lov på denne måde.

Dette kan blandet andet anskues i forlængelse af Bacchis inddragelse af governmentality. Der anskues et forsøg på at opretholde og reproducere en dominerende diskurs omkring forældre og familieforhold, hvor der derigennem sker en magtudøvelse. Dette skal dog ifølge Foucault ikke forstås negativ, men derimod som en politisk forskrift der ekskluderer og inkluderer bestemte forståelser af, hvordan familier skal dele barslen for at hjælpe samfundet. Dette gøres ved at styre og vejlede forældrene i hvilke mekanismer der er nødvendige for at hjælpe og forbedre samfundet ift. de problematikker der opstået i forbindelse med den nuværende barselslov. På den måde styrer de individer ud fra vilkår og behov der er relevante for samfundet.

Ydermere er det muligt at sige, at regeringen forsøger at skabe mere flydende kønsroller i samfundet, i forbindelse med barsel og i familielivet. Dette skyldes at de ligger op til en udvidelse af de almene kønsidealer der synes at eksisterer i hjemmet, idet kvinden ikke nødvendigvis længere skal være den der foretager de huslige pligter eller passer børnene, men også skal være dem der forsørger familien. Lovforslaget forsøger derfor at sætte en grænse for hvilken betydning og rolle, kvinden skal spille i hjemmet, og dermed ændre den kulturelle forståelse. Der sker derfor et forsøg på at mobilisere hvad der anskues for det normale i familierne. Dette betyder derfor også, at det kulturelle perspektiv på køn og barsel, kan anskues igennem det biologiske perspektiv, da kønsidentiteten bliver forsøgt rykket ved;

Det lovforslag, som vi behandler her i dag, giver mænd og kvinder de samme rettigheder til barselsorlov – og lad mig bare sige det: Det er også kun på tide.

Indtil nu har der været øremærket langt mere orlov til kvinder end til mænd, og det er tiden altså løbet fra. Der er ikke noget, der tilsiger, at mødre skulle være bedre forældre end fædre, og med det her lovforslag bliver der nu øremærket 11 ugers barselsorlov til hver forælder, mens resten er til deling.

Samira Nawa (RV) (Forslag til lov om ændring af barselsloven 1. behandling, 2022)

I forlængelse af dette, er det muligt at argumentere for at *subjektiveringseffekten* træder igennem, ved at mødre og fædre får forsøgt angivet en ny position i samfundet, i forbindelse med barsel, som de skal finde mening igennem. Dette kan anskues ved, at barsel til fædre anses som særdeles

positivt på flere parameter i dokumenterne, hvilket skal få samfundets normer omkring fædres barsel til at anskues som noget særdeles positivt, blandet alle individer. Dette har dog også den effekt, at barsel til mødre anskues som negativt i forhold til flere parameter i samfundet, som også anvist i første analyse del. Specialet anskuer derfor at dette kan få en negativ betydning, for samfundets syn på mødre der tager lang barsel. Ved hovedsageligt at tale om hvilke problemer mødres lange barsel giver samfundet, giver det et negativt syn på mødre, der vælger at blive hjemme i længere tid. Ydermere begrænser det de positive aspekter i forhold til lang forældreorlovsperioder, samt fjerner troværdigheden i undersøgelser som viser at børn bør være længere hjemme, inden de sendes i institution (Larsen, 2018).

Specialet argumenterer derfor for, at policyen kan have en negativ effekt, i forhold til kvinder, der vælger at være hjemme med barnet længere end den gældende forældreorlovsperiode. Dette vil nemlig henføre til, at hun lever efter de traditionelle kønsroller (Bekkengen, 2002) og stereotyper der eksisterer i samfundet, samtidig med at hendes beskæftigelse og indkomst svækkes. Der antydes derfor, at ved at vælge lang barsel frem for arbejdet, vælger kvinden muligheden for karriere og indkomst fra, hvilket kan anskues som at få negative effekter. Dette er muligt at argumentere for, da lovforslaget bærer præg af at have en negativ tilgang til mødres barsel. Dette er således noget, der kunne undgås, da problemrepræsentationen og dens underliggende antagelser skaber effekter, hvor kvindens barsel anskues som et problem, i stedet for at skabe bedre rammer og mulighed for den.

I de undersøgte diskursive effekter kan der derfor anskues en diskursiv effekt mod kvinder, der kan være begrænsende og have en indvirkning på kvinders identitet. Kvinder skal, som antydnet i dokumenterne, arbejde mere, men også være på forældreorlov, men ikke for længe, da dette kan have negative effekter for hende. Der kan argumenteres for, i denne forbindelse, at der sker en subjektiveringseffekt, da kvinder ikke er frie til at skabe deres egen identitet og vælge hvad de ønsker at gøre, da dokumenterne bærer præg af, at kvinder og mænd skal ligestilles i deres deltagelse i arbejdslivet og barselorlovsdage. Det samme er muligt at argumentere for, for mænd, da de også forventes at deltage på lige niveau med kvinder på samme parametre.

4.2.5 Statens rolle:

Ovenstående analyse og dokumenter er et udtryk for regeringen og de folketingsvalgte politikkeres holdninger til det eksisterende samfund og forhold til køn og ligestilling. Specialet mener at politikkerne her må anses som en samlet enhed, herunder staten, da de taler til befolkningen med en bestemt interesse, og både præger befolkningen samt bliver præget af befolkning. De taler til

befolkningen gennem behandlingen, pressemeddelelser m.m. Herigennem giver de udtryk for nogle antagelser og forventninger til hvordan samfundet er og bør indrettes, både igennem det der står eksplicit, men også det der ikke nævnes. Dette kan anskues f.eks. gennem lovgivningen fremsat af staten om den sociale familie, som de adskiller fra den ”normale” familie. Samtidig kan lovgivningen fremsat af staten også anskues som en vilje til at ændre det eksisterende samfund, og det som anskues som normaliseret. Staten har en interesse i hvor meget barsel kvinder og særligt mænd afholder, både i forhold til økonomiske faktorer men også kulturelle perspektiver. Denne interesse er ikke forenelig med befolkningens interesse om hvordan f.eks. barsel skal struktureres. De enkelte familier kan have en holdning til hvordan barsel skal afholdes, mens staten vil forsøge at præge dem til en anden holdning. Dette kommer blandet andet til udtryk igennem den måde barsel til far og barsel til mor er omtalt på i ovenstående dokumenter. Her anskues det at barsel til mor omtales negativt, mens barsel til far omtales mere positivt. Dette er uden hensynstagen til f.eks. barnet, amning og tidlig institutions start. Staten ønsker derfor at præge befolkningen til at rekonstruere de eksisterende strukturer og holdninger der eksisterer i samfundet, både gennem den gennemførte lovgivning, men også gennem deres italesættelse til befolkningen.

Politikerne kan derfor anses at konstruere samfundsstrukturer gennem lovgivning, men omvendt også at forstærke eller genspejle allerede eksisterende samfundsstrukturer. Specialet anskuer derfor at italesættelsen fra staten, af og om Øremærket barsel, (re)konstruer nye og eksisterende samfundsstrukturer i forhold til ligestilling og køn af flere faktorer. Italesættelsen kan derfor være med til at ændre nogle samfundsstrukturer, men omvendt også forstærke andre.

4.2.6 Opsummering:

I anden delanalyse inddrages spørgsmål 4 og 5 fra WPR-tilgangen. De undersøger hvilke ’silences’ og effekter problemrepræsentationen medfører, og hvad der således ikke opfattes som et ’problem’. Specialet fandt, at lovforslaget ikke medtager de enkelte individer og fædres incitament og faktorer for at kunne tage barsel. Det blev, blandt andet, fremført at der var nogle økonomiske faktorer og præmisser der gjorde det svært for de enkelte familier at tage orlov. Problemrepræsentationen gjorde det derfor svært at opfatte andre synspunkter, end at alle fædre ønsker barsel og at det var en selvfølgelighed at de havde muligheder for det. De økonomiske faktorer blev anskuet i form af ’ligeløn’ til kvinder og mænd, men dokumenterne har ikke fokus på eksplicit hvordan dette skal ske, eller hvordan ligeløn skal defineres og hvad det skal dække over.

Generelt bliver det anskuet i dokumentet, at der eksisterer flere samfundsmæssige problematikker som lovforslaget skal være med til at løse. Dokumenterne bærer præg af at være indskrænket og begrænset, når det kommer til løsningen på de påståede 'problemer'. Regeringen og politikkerne anerkender derfor at der er et problem, og antyder at øremærket barsel kan løse disse problemer, de kommer dog ikke nærmere ind på hvordan øremærket barsel helt konkret skal løse dette problem. Det er derfor muligt at argumentere for, at de i stedet er med til at skabe og konstruere problemer.

I dokumenterne eksisterer der et forsøg på at reproducere og skabe en dominerende diskurs, der inkluderer bestemte forståelser af, hvordan familier skal dele barslen for at hjælpe samfundet. Dette gøres ved at styre og vejlede forældrene i hvilke mekanismer der er nødvendige for at hjælpe og forbedre samfundet ift. de antydede problematikker der er opstået i forbindelse med den nuværende barselslov. På den måde styrer de individer ud fra vilkår og behov der er relevante for samfundet. Derudover stod det klart, at italesættelsen kommer fra staten, der forsøger at konstruere og genspejle samfundsstrukturer.

4.3 Diskussion:

Specialets diskussionsafsnit vil diskutere og undersøge den sociale forståelse af køn og ligestilling, samt hvordan italesættelsen af øremærket barsel kan anskues at påvirke befolkningen. Dette anskues både i forhold til et køn, - og ligestillingsperspektiv, som inddraget før, men også i forbindelse med staten og regeringen.

Specialet vil i diskussionsafsnittet diskutere de to ovenstående analysers delkonklusioner i relation til et køn, - og ligestillingsperspektiv. Dette gøres for at diskutere og undersøge hvordan policyen kan ses at have kønsbestemte effekter, og hvordan de kan være med til at forme individer og deres liv. Dette gøres ved at inddrage Bacchis perspektiv omkring Gender Practices, og hendes teoretiske synspunkt om hvordan mennesket er styret gennem problematiseringer. Derudover inddrages perspektiver til det anlagte poststrukturalistiske perspektiv omkring kønnet og kroppen.

Diskussions formål:

Diskussionen har henblik på at diskutere ovenstående analyse af problemrepræsentationer i lyset af øremærket barsel. Øremærket barsel er som tidligere nævnt særligt omdiskuteret både i offentligheden men også blandt politikerne. Et af de emner diskussionen bærer præg af, er køns, - og ligestillingsdebatten. Jeg finder det derfor relevant at undersøge hvordan policyen, igennem dens problemrepræsentationer, kan ses at have kønsbestemte effekter. Denne teoretiske vinkel er medtaget for at give et fokus på policyen som en kønspraksis, og en måde til at overveje kategoriske skel, og rette opmærksomhed imod, hvordan politikker er med til at konstitueret køn.

4.3.1 Er politikkerne med til at konstituere kønnet:

I forlængelse af ovenstående analyse findes det relevant at overveje om politikkerne er med til, i forbindelse med policyen og de fremsatte problemrepræsentationer, at konstituere borgerne til at være en bestemt slags subjekter? Herunder hvordan påvirker de folks opfattelse af sig selv og andre? Hvordan ville forskellige former for problematisering, skabe andre former for politiske emner? Ved at stille disse spørgsmål anvendes en forståelse af, at policyer har en aktiverende effekt på subjektiviteten og personifikation, fremfor at opfatte kvinder og mænd som noget der eksisterer separat fra policyen (Bacchi & Eveline, 2010, s. 119-120). I Bacchis artikel "Policies as Gendering Practices: Re-viewing Categorical Distinctions" (2017)", argumenterer hun for; at det er almindeligt at omtale politikker som havende indflydelse på mennesker og deres liv, men at det er en helt anden sag at overveje, hvordan politikker konstituerer hvem vi er (Bacchi, 2017, s. 21). Hun argumenterer for, at policyer har en væsentlig rolle i at producere og forstærke kategorierne 'kvinder' og 'mænd', på måder der har betydelig indvirkning på mennesker og deres liv. Lovforslaget om øremærket barsel, vil spille en rolle i at definere hvordan samfundet anskuer forskelle og ligheder mellem mødre og fædre på barsel. Formålet med policyen er, som tidligere nævnt, at mor og far skal ligestilles på barsel, og have samme rettigheder. Det er derfor vigtigt at fokusere på, hvilket grundlag og fokus der ligger bag disse kategorier, og undersøge hvordan de politiske beslutninger er med til at skabe de kategorier. Dette kan antydes at det gøres igennem de diskursive praksisser. Det er altså igennem måden vi taler om mødre og fædre på, der er med til at udfordre og skabe forandringer i samfundet. Ved at tale om kvinder på barsel i implicite negative vendinger, bliver der skabt nogle diskursive praksisser der kobler barsel og arbejdsliv sammen som noget negativt. Der opstår altså en diskursiv negativ effekt mod kvinder der tager den fulde barsel og hos kvinder der vælger at tage længere barsel end de angivende dage i loven. Denne diskurs skaber en tankegang om, at de ikke bidrager til at skabe den kønsmæssige ligestilling i samfundet, fordi de ikke følger de faktorer politikkerne har sat op, som de mener fremmer den kønsmæssige ligestilling i samfundet. Der kan derfor argumenteres for, at der i denne forbindelse, sker en subjektiveringseffekt, da kvinden ikke er fri til at skabe deres egen identitet og vælge hvad de ønsker, da dokumenterne bærer præg af, at kvinder og mænd skal ligestilles i deres deltagelse i arbejdslivet og barselorlovsdage. Det samme er muligt at argumentere for, for mænd, da de også forventes at deltage på lige niveau med kvinder på samme faktorer. Der opstår derfor også en

forventning til mænd om, at de holder de øremærkede uger, for at fremme ligestillingen i Danmark. Det er derfor muligt at argumentere for, at policyer er med til at skabe og konstituere den kønsmæssige forestilling som er ønskværdig for samfundet, i den forstand, at hvis både kvinder og mænd tager barsel, vil det hjælpe samfundet på vej mod kønsmæssig ligestilling. Derudover forsøger policyen at skabe en sammenfletning af kategorier, ved at anskue at far er lige så god som mor;

(...) det er vigtigt, at lovgivningen og lønmodtagerrettighederne følger med udviklingen i samfundet, også når det kommer til familielivet. Kvinder betragtes ikke længere som den eneste og primære omsorgsperson i familien. Forældre består ikke kun af par af samme køn, og i nogle familier er der ikke nødvendigvis to forældre.

– Henrik Møller beskæftigelsesministeriet (Forslag til lov om ændring af barselsloven 1. behandling, 2022)

I henvisning til citatet kan det argumenteres at der eksisterer et mål om, 'at gøre mor og far mindre kønsdifferentieret. Kønnen er derfor vigtigt at have fokus på i denne policy, da begrebet hele tiden er i forandring. I denne policy produceres og konstitueres kønnen på nye måder, der har en effekt på måden policyen bliver forstået på. Det er altså igennem sproget og de repræsentationer der bliver synlige at vi giver mening til sproget (Bacchi, 2017, s. 25). Specialet har derfor en antagelse om, at regeringen og folketinget i deres forslag i lovgivningen om øremærket barsel, forsøger at styre bestemte befolkningsgrupper på bestemte måde, ved at rykke på forståelsen og distinktionen mellem køn.

I forhold til dette perspektiv, er det muligt at argumentere for at kønnen i lovforslaget om øremærket barsel, bliver defineret igennem et forhold til det, det ikke er. Mødre og fædre bliver defineret igennem relationerne til hinanden, og derigennem de egenskaber de ikke besidder. Herigennem nævnes både de biologiske omkring graviditet, fødsel og amning, men der er også nogle samfundsmæssige normer der kommer til syne, f.eks. at fædre historisk set er blevet anskuet som forsøger og derfor havde en anden rolle end mødre. Denne tankgang synes både at eksisterer i hjemmet men også på arbejdspladsen.

Dette betyder også at 'mødre' og 'fædre' er to begreber der er afhængige af hinanden, for at kunne eksistere som meningsfyldte. Betegnelsen mor og far, kvinde og mand er derfor heller ikke som udgangspunkt neutrale, men de får betydning igennem den diskursive praksis (Bacchi, 2017). Det er

derfor vigtigt at være opmærksom på at måden øremærket barsel omtaler mødre og fædre, kvinder og mænd på kan have en betydning, og denne betydning får mening igennem hvordan vi fortolker kønnet. Dette vil få en betydning for den sociale måde vi forstår og taler om kønnet på. Derudover har det også en betydning for, hvordan mødre og fædre skaber deres identitet, hvilket sker igennem deres kulturelle forståelse. Det er derfor muligt at argumentere for, at hvis samfundet ikke anskuer fædre som af betydning i barnets første leveår, vil fædre skabe en identitet i forlængelse af dette. Politikkerne forsøger derfor at ændre denne norm der kan synes at eksistere, ved at omtale fædre som en betydelig og vigtig del af barnets liv, og som en forælder der er lige så god som moren. Det er derfor muligt at argumentere for, at fædre vil have tilbøjelighed til at udvikle, opleve og forstå sit køns betydning, der er tilgængelig i den sociale og kulturelle kontekst, som manden er indlejret i. Kønnets betydning er derfor noget der forhandles i samfundets interaktioner mellem individer og den gældende kultur.

4.3.2 Forsøger regeringen at styre befolkningen i bestemte retninger:

I forlængelse af dette finder specialet det relevant at henvise til Foucault og hans perspektiv på magt. Sproget er et fænomen der er til stede overalt og i alle sociale relationer. Det har en indvirkning på alt, og vil have en indvirkning på aspekter i vores adfærd og handlinger. Foucault anskuer at magt ikke er noget nogen besidder eller ejer (Foucault, 1980). Dog er det muligt at argumentere for, at regeringen igennem deres lovforslag forsøger at skabe en magtrelation som konstituerer subjektpositioner. Hvis subjekterne accepterer disse positionsmuligheder, vil subjektet dermed acceptere en bestemt position, og tænke om sig selv på bestemte måder, som regeringen ligger op til. Dette vil derfor have en betydning for subjektets måde at handle og agere på. På baggrund af dette, er det muligt at argumentere for, at regeringen opfordrer, i dokumenterne, til at være bestemte typer mennesker, og gøre ting på bestemte måder. Regeringen forsøger altså at styre befolkningen til at tænke fædre barsel som noget særdeles positivt, og dermed handle og tænke barsel som noget givende og godt for hjemmet og samfundet. Hos mødre og fædre sker der et forsøg på at udvikle deres bevidsthed og forståelse, ved at opsætte en række implicite problematikker som den nuværende barselslov medfører, igennem eksplicite positive faktorer som øremærket barsel vil medføre. Sproget er derfor et vigtigt element at studere, for det er igennem disse at subjekter vil finde mening, og handle efter – hvis de accepterer de bestemte faktorer der bliver givet (Bacchi, 2009). Talen om øremærket barsel producerer derfor diskurser som sociale producerede former for viden, der sætter grænser for, og muliggøre hvad kvinder og

mænd kan tænke, skrive eller/og sige om bestemte praksisser og emner. Det er derfor muligt, ud fra denne tankegang, at argumentere for, at regeringen og folketinget i deres forslag i lovgivningen om øremærket barsel, forsøger at styre bestemte befolkningsgrupper på bestemte måde, ved at rykke på forståelsen og distinktionen af mødre og fædres rolle på barselsområdet, i hjemmet og på arbejdspladsen.

Ovenstående antyder derfor også hvorfor det er vigtigt at studere problematiseringerne frem for 'problemet', da det er igennem disse at diskurser er inkorporeret. Ved at fremvise og tale om den nuværende barselslov og øremærket barsel på denne måde, skaber det et behov for at problematiserer problematiseringerne. Specialet finder det derfor vigtigt, i lyset af ovenstående analyser og diskussioner, at anskue de underliggende præmisser omkring problemet, for at undersøge og forstå den viden, som er med til at skabe individerne.

Ud fra ovenstående diskussion og analyse finder specialet derfor at der eksisterer meget lige holdninger i dokumenterne. Dokumenterne bærer præg af et forsøg på at ændre en historisk kulturel opfattelse af barsel, som længe er blevet accepteret som noget der tilhører moren. Dokumenterne ønsker i stedet at ændre de implicite problematikker der synes at eksisterer på baggrund af den nuværende barselslovgivning. Lovforslaget er derfor et forsøg på at udvikle befolkningens bevidsthed og forståelse, ved at opsætte en række implicite problematikker som den nuværende barselsorlov medfører, igennem eksplicite positive faktorer som øremærket barsel vil medføre.

4.3.3 Vil 9 uger gøre en forskel:

I forlængelse af ovenstående diskussions- og analyse af repræsentationer og problemer med øremærket barsel, kan det være interessant at spørge, om 9 ugers øremærket barsel faktisk vil gøre en forskel? Vil de øremærkede 9 uger faktisk være med til at ændre de underliggende normer og negative effekter, som kvinden oplever at stå overfor på arbejdsmarkedet? Bliver vi ligestillet fordi fædre får 9 ugers øremærket barsel, og vil kvinder dermed opleve lige løn og flere topposter? Dette kan menes at være et optimistisk mål lovforslaget præsenterer. Specialet har læst *Harry Brighouse og Erik Olin Wright* artikel; '*Stronger Gender Egalitarianism (2008)*', som argumentere for at det synes korrekt at sige, at individuelle forældreorlovsrettigheder har en tendens til at fremme ligestilling mellem kønnene. De har undersøgt fædrekvoter i Norge, ift. ligestilling og barsel. De finder at fædrekvoter som er øremærket og dermed ikke-overdragelige, medgør at forhandlinger med arbejdsgivere i forbindelse med barselsorlov er unødvendige. Denne følelse af ret til orlov påvirkede den sociale tankegang, omkring opfattelsen af at muligheden for at lade mænd arbejde på

måder, der er forenelige med familielivet. Fædre vil derfor være mere tilbøjelig til at tage barsel, da loven medførte at fædre så sig selv som berettigede og havde kompetencerne til det, og ville derfor være mere involveret i pleje og omsorg for deres egne børn. Øremærkede uger kan derfor tilskynde fædre til at tage mere børnepasningsansvar (Brighthouse & Wright, 2008). *Berit Brandth og Elin Kvande* viser i deres artikel; '*Fathers' sense of entitlement to ear-marked and shared parental leave (2019)*', at der eksisterer så stærke traditionelle og samfundsmæssige normer på barselsområdet, herunder blandt andet at barslen tilhører moderen, at det vil være fordelagtigt at ændre den nuværende barselslov. Et sådan politisk tiltag mener Brandth og Kvande vil muliggøre ligestilling og være med til at ændre de traditionelle samfundsmæssige normer der eksisterer på området. De anskuer også, at et af de mest vanskelige aspekter af uligheden der eksisterer mellem kønnene vedrør uligheder i familien, herunder omkring den hjemlige arbejdsdeling, især børnepasning og andre former for omsorg. De mener, at disse uligheder er en stærk hindring for at kunne opnå 'strong gender egalitarianism' – en arbejdsdeling omkring husarbejde og omsorg indenfor familien og erhvervsmæssige fordelinger i den offentlige sfære er upåvirket af køn (Brandth & Kvande, 2019). Ovenstående artikler, giver derfor et positivt bud på hvorfor øremærkning af barsel kan være en fordel for ligestillingen. De angiver dog ikke hvor mange uger der skal øremærkes, før det vil have en effekt på ligestillingen. Det er dog relevant at spørge, hvordan denne lighed mellem kønnene skal eksistere, er det en fuldstændighed lighed i alle opgaver i hjemmet og på arbejdet, eller er det at se kønnene med de forskelligheder og biologiske aspekter der forekommer, og i stedet tilbyde chancen for lige muligheder?

5.0 Konklusion:

Dette speciale har været særlig inspireret af Carol Bacchi og hendes 'What's the problem represented to be?' tilgang til policy-analyser. Denne tilgang er blevet benyttet med henblik på at undersøge lovforslaget om øremærket barsel, og hvordan denne policy repræsenterede et problem på ligestillingsområdet. Dette skyldes at WPR-tilgangen tilbød en tilgang til at anskue policyen anderledes, end den gængse tilgang som anskuer policyer som løsninger. Dette gav mulighed for at anskue lovforslaget om øremærket barsel som ikke bare en løsning på problemer, men også at undersøge problemrepræsentationer og effekterne heraf. Dette ledte mig frem til følgende problemformulering;

Hvad repræsenteres som 'problemet' i behandlingen af lovforslaget om øremærket barsel? samt hvilke effekter kan denne problemrepræsentation have for den sociale forståelse af køn og ligestilling?

Problemrepræsentationen i øremærket barsel er komplekst, og omfatter mange antagelser om 'problemet', men overordnet knyttes samtlige 'problemer' der repræsenterer sig til mangel på ligestilling og en ikke tidsvarende opfattelse af forholdet mellem kvinder og mænd. For at ændre disse antagne problemer, antages det at løsningen er en ny reform af de eksisterende barselsregler. De præmisser og antagelser der ligger til grund for dette er, at mødres barsel udgør et problem for kvinder på arbejdsmarkedet, da dette har en indvirkning på lønforskelle og fordelingen af huslige pligter i hjemmet. Dermed antages det at præmissen for at ændre dette er at tildele fædre to måneders øremærket orlov. Dette gøres igennem en diskursiv strategi, der forsøger at påvirke borgerne til at tænke øremærket barsel som en fornyet mulighed, og derigennem i positive vendinger. Dette anskues som et forsøg på at skabe et syn på den nuværende barselslovgivning som problemskabende. Dette sker i forlængelse af lovforslagets syn på fædre barsel, der anskues som særdeles positivt, i modsætning til mødres barsel. Analysen argumenterer derfor for, at regeringen forsøger at mobilisere det der anskues som det 'normaliserede' i samfundet, ved at italesætte barselsorlov som 'mulighedsskabende' og inddrage nye typer af forælderroller og familietyper. Der eksisterer stadig et klart skel mellem den 'normale familie' og 'sociale familier', hvilket indikerer at staten opretholder heteronormativitet i samfundet. Dette skyldes at folketinget og regeringen i deres lovforslag, forsøger at opdele det normaliserede og konstitutive der synes at være gældende i samfundet, med det 'anderledes' og ikke på samme måde normaliserede.

Politikkernes italesættelse, bærer derfor præg af et forsøg på at ændre en historisk kulturel opfattelse af barsel, som længe er blevet accepteret som noget der tilhører moren. Politikkerne ønsker i stedet at ændre problematikker der synes at eksisterer på baggrund af den nuværende barselslovgivning. Lovforslaget er derfor et forsøg på at udvikle befolkningens bevidsthed og forståelse, ved at opsætte en række implicittete problematikker som den nuværende barselslov medfører, igennem at italesætte positive faktorer som øremærket barsel vil medføre.

Det er derfor relevant at have fokus på, at policyer spiller en væsentlig rolle i at producere og forstærke kategorierne 'kvinder' og 'mænd', på måder der har betydelig indvirkning på mennesker og deres liv. Lovforslaget om øremærket barsel, vil spille en rolle i at definere hvordan samfundet anskuer forskelle og ligheder mellem mødre og fædre på barsel. Det er derfor vigtigt at fokusere på, hvilket grundlag og fokus der ligger bag disse kategorier, og undersøge hvordan de politiske italesættelser er med til at skabe de kategorier. Politikerne er derfor i deres italesættelse af kønnet, med til at (re)konstruer kønnets diskurser, som kan ændre de eksisterende strukturer og holdninger der eksisterer i samfundet igennem lovgivning. Politikkerne kan derfor anses at konstruere samfundsstrukturer gennem lovgivning, men omvendt også at forstærke eller genspejle allerede eksisterende. Specialet anskuer derfor at Statens italesættelse og behandling af barselsproblematikken, kan anskues som problemskabende, fremfor problemløsende. Dette medfører at kvinder og mænd konstrueres i henhold til de eksistensbetingelser som regeringens italesættelse producerer. Dette vil derfor betyde at konstruktionen af kønnet altid er en fortolkning af de kulturelle betingelser der eksisterer, som regeringen kan anskues at forstærke og genspejle i deres italesættelse.

Litteraturliste:

- Agustin, L. R. (2012). Kvalitativ diskurs- og rammeanalyse. I M. H. Jacobsen, & S. Q. Jensen, *Kvalitative udfordringer* (s. 79-100). Hans Reitzels Forlag.
- Andersen, L., Hansen, K. M., Klemmensen, R., & Andersen, L. B. (2012). *Metoder i Statskundskab*. København: Hans Reitzels Forlag.
- ATU. (2022). *Deduktion, induktion og abduktion*. Hentet fra atumidt.dk:
https://atumidt.dk/sites/default/files/aktiviteter/forskningsstrategier_mc.pdf
- Bacchi, C. (1999). *Women, Policy, and Politics: The construction of policy problems*. London: Sage.
- Bacchi, C. (2009). *Analysing Policy: Whats the problem represented to be?* Pearson Australia .
- Bacchi, C. (2010). Poststructuralism, Discourse and Problematization: Implications for gender mainstreaming . *Kvinder, køn og forskning Nr. 4* , s. 62-72.
- Bacchi, C. (2017). Policies as Gendering Practices: Re-Viewing Categorical Distinctions . *Journal of women, Politics & Policy, Vol. 38, NO. 1.*, s. 20-41.
- Bacchi, C., & Eveline, J. (2010). Approaches to gender mainstreaming. I C. Bacchi, & J. Evelin, *Mainstreaming Politics: Gendering practices and feminist theory*. University of Adelaide Press.
- Bacchi, C., & Goodwin, S. (2016). *Poststructural Policy Analysis - A Guide to Practice*. Palgrave pivot.
- Bech, H. (nr. 1 2003). På tværs! En præsentation og kritisk diskussion af "queer-teori". *Kvinder, Køn og Forskning*, s. 6-16.
- Beck, M. V. (November 2012). Fældre og barsels-/forældreorlov - En diskussion af internationale erfaringer med politiske virkemidler. *FREIA Feminist Research Center in Aalborg, Institut for Kultur og Globale Studier*.
- Bekkengen, L. (2002). *Man får välja - om föräldraskap och föräldredighet i arbetsliv och familjeliv*. Malmö: Liber .
- Berlingske. (2021). Næsten hver anden er imod 11 ugers øremærketbarsel til far. *Berlingske.dk*.
- Bloksgaard, L. (2009). *At 'gøre' køn i det moderne arbejdsliv*. FREIA - Centre for Gender Research (CGS).
- Boesen, M. (26. juni 2019). *Nyt direktiv sikrer øremærket barsel til mænd*. Hentet fra TwoBirds.com.

- Borchorst, A. (2004). *Køn magt og beslutninger - Politiske forhandlinger om barselsorlov 1901-2002*. Magtudredningen.
- Borchorst, A., & Dahlerup, D. (2003). Dansk ligestillingspolitik - diskurs og praksis. I A. Borchorst, & D. Dahlerup, *Ligestillingspolitik som diskurs og praksis*. Samfundslitteratur.
- Brandth, B., & Kvande, E. (Volume 67 Issue 5, September 2019). Fathers' sense of entitlement to ear-marked and shared parental leave. *The Sociological Review*, s. 1154–1169.
- Brighouse, H., & Wright, E. O. (Volume 36 Issue 3, September 2008 2008). Stronger Gender Egalitarianism. *Politics and Society*, s. 360–372.
- Brinkmann, S., & Tanggaard, L. (2015). Kvalitet i Kvalitative studier. I S. B. Tanggaard., *Kvalitative metoder - en grundbog 2. udgave, 2. oplag*. Hans Reitzels Forlag.
- Butler, J. (1999). *GENDER TROUBLE -Feminism and the Subversion of Identity*. Routledge New York and London.
- Christensen, A.-D., & Borchorst, A. (2003). Kønskvotering i SF og i forskerstillinger - diskursiv praksis og forandring. I A. Borchorst, & D. Dahlerup, *Ligestilling som diskurs og praksis*. Samfundslitteratur.
- Christensen, A.-D., & Larsen, E. J. (2003). Mænds ligestilling - om behovet for en differentieret ligestillingsforståelse. I A. Borchorst, & D. Dahlerup, *Ligestilling som diskurs og praksis*. Samfundslitteratur.
- Dahlerup, D. (2003). Ligestilling i dødevande - den ulidelige modstilling af lighed og forskel. I A. Borchorst, & D. Dahlerup, *Ligestilling som diskurs og praksis* (s. 29-52). Samfundslitteratur .
- Dahlerup, D., & Borchorst, A. (2020). *Konflikt og Konsensus - Det danske ligestillingspolitiske regime*. Frydenlund Academic.
- Deding, M., & Larsen, M. (Oktober 2010). Lønforskelle mellem mænd og kvinder i Danmark - udviklingen over tid og forklaringer på vedvarende forskelle . *Samfundsøkonomen nr 4*, s. 26-32.
- Esmark, A., Laustsen, B. C., & Andersen, Å. N. (2005). *Socialkonstruktivistiske analysestrategier: En introduktion*. Frederiksberg: Samfundslitteratur.
- Europa-parlamentets og Rådets direktiv (EU), L 188/79 (Den Europæiske Unions Tidende 20. juni 2019).
- Eveline, J., & Bacchi, C. (2010). *Mainstreaming Politics: Gendering Practices and Feminist Theory*. University of Adelaide Press.
- Fiig, C. (2019). Skarpere med end uden? Kønsforskning og politologi. 51. årgang. *Politica*.

Nanna Halkjær
20154880

FOA. (28. januar 2021). *Lønforskkel mellem mænd og kvinder findes stadig*. Hentet fra FOA.dk: <https://www.foa.dk/global/news/afdelingsnyheder/kls/2021/lonforskkel-mellem-maend-og-kvinder-feb-nyhedsbrev>

Forslag til lov om ændring af barselsloven 1. behandling, L 104 (25. januar 2022).

Forslag til lov om ændring af barselsloven, L 104 (Folketinget 2021-2022 22.. december 2021).

Foucault, M. (1980). *Power/Knowledge*.

Hohnen, M. (4. maj 2020). *Danmarks Statistik*. Hentet fra <https://www.dst.dk/da/Statistik/nyheder-analyser-publ/bagtal/2020/2020-05-04-far-tager-lidt-mere-barsel>

Informationen. (17. september 2021). Kvinder tvinges tilbage på arbejde med tunge ammebryster og afbrudt nattesøvn. *Information.dk* .

Ingemann, H. J. (2013). *Videnskabsteori for politik, økonomi og forvaltning*. Samfundslitteratur.

Inglis, D., & Thorpe, C. (2019). *An invitation to social theory, 2. edition* . Cambridge .

Jørgensen, M. W. (1999). *Diskurs Analyse: Som teori og metode*. Roskilde Universitetsforlag.

Larsen, T. V. (2018). *Børnepsykologer slår alarm: Pas på den tidlige vuggestart*. Hentet fra BULP: <https://bupl.dk/paedagogik-og-profession/paedagogisk-forskning/boernepsykologer-slaar-alarmpas-paa-den-tidligste>

L68/13 Om iværksættelse af den reviderede rammeaftale vedrørende forældreorlov, der er indgået af BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP og EFS, og om ophævelse af direktiv 96/34/EF (Den Europæiske Union 8. marts 2010).

Lynggaard, K. (2020). Dokumentanalyse. I S. B. Tangaard, *Kvalitative metoder - en grundbog. 3. udgave 1. oplag*. Hans Reitzels forlag.

Menneskerettigheder, I. f. (1.. maj 2022). *Køn og ligestilling - Retten til ligestilling betyder, at alle uanset køn skal have lige muligheder for at træffe deres egne valg i livet*. Hentet fra Institut for menneskerettigheder: <https://menneskeret.dk/koen-ligestilling>

Niss, N. K. (2019). *Undersøgelse af effekterne af fædres brug af orlov* . Oxford Research.

Reninsson , B. W. (2012). *Knæk kønnets koder*. Gyldendal Business.

Richter, J. (2011). MAGT OG AFMAGT I INDIVIDETS LIV. *Psyke & Logos* , s. 418-431.

Søndergaard, D. M. (1996). *Tegnet på kroppen køn: koder og konstruktioner blandt unge voksne i Akademia*. Museum Tusulanum forlag - Københavns Universitet.

Nanna Halkjær
20154880

- Sørensen, A. E. (24. september 2012). *Danmarks historien*. Hentet fra Århus Universitet: <https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/barselslovgivningens-udvikling-i-danmark-fra-1901-til-nu/>
- Simonsen, D. G. (1996). *Kønnets Grænser*. Center for Kvinde- og Kønsforskning : Københavns Universitet Varia nr. 1.
- Simonsen, D. G. (5. Nr. 2 1996). Som et vådt stykke sæbe mellem fedtede fingre. *Kvinder Køn & Forskning*.
- Skovhus, R. B., & Thomsen, R. (2017). Popular Problems. *British Journal of Guidance and Counselling vol. 40*, s. 112-131.
- West, C., & Zimmerman, D. (1987). "Doing Gender" - *Gender & Society*.
- Wæver, O. (2012). Strukturalisme og Poststrukturalisme . I M. Hviid Jacobsen, K. Lippert-Rasmussen, P. Nedergaard, & M. Hviid Jacobsen, *Videnskabsteori i statskundskab, sociologi og forvaltning 2. udgave. 1. oplag*. Kbh. : Hans Reitzel.
- Bilag:
- Aftaletekst, R. (26. oktober 2021). *Regeringen.dk*. Hentet fra <https://www.regeringen.dk/media/10784/politisk-aftale-om-oeremaerket-orlov.pdf>
- Beskæftigelsesministeriet. (11. januar 2022). *Ligestillingsvurdering af lovforslag L104*.
- Beskæftigelsesministeriet. (u.d.). Pressemeddelse: *Ny orlovsmodel - øremærket orlov*. Hentet fra bm.dk: <https://bm.dk/arbejdsomraader/aktuelle-fokusomraader/ny-orlovsmodel-oeremaerket-orlov/>
- Forslag til lov om ændring af barselsloven 1. behandling, L 104 (25. januar 2022).
- Forslag til lov om ændring af barselsloven, L 104 (Folketinget 2021-2022 22.. december 2021)
- Institut for menneskerettigheder. (2020). Juridisk notat – en ligestillings fremmende reform af de danske barselsregler. December 2020.
- Institut for menneskerettigheder. (2020). *Mere ligestilling i de danske barselsregler*. Institut for menneskerettigheder.